

V. KONIUNKTURA W BUDOWNICTWIE

1. Omówienie wyników

1. W II kwartale 2017 roku ogólny wskaźnik koniunktury w budownictwie (IRGCON) przyjął wartość +14,4 pkt, niemal równą zanotowanej przed rokiem. Sezonowym efektem zmiany aktywności budownictwa w II kwartale jest wysoki przyrost wartości wskaźnika koniunktury względem poprzedniego kwartału; wyniósł 29,5 punktu, podobnie jak w latach 2014-2016, lecz znacznie mniej niż w 2013 roku, gdy był równy +42,2 pkt. Pomimo kwartalnego wzrostu wartości IRGCON utrzymuje się jego tendencja spadkowa.

Najwyższą wartość wskaźnika koniunktury, równą +40,3 pkt, odnotowano dla przedsiębiorstw publicznych zatrudniających powyżej 100 osób. Ujemne wartości wskaźnika występują w sześciu grupach klasyfikacyjnych, z czego najniższą wartość, -11,3 pkt, zanotowano dla zakładów zajmujących się wznoszeniem budynków (PKD 41). Sezonowa poprawa koniunktury jest bardziej widoczna w sektorze przedsiębiorstw publicznych niż firm prywatnych. Wskaźniki koniunktury przyjmują wartości równe, odpowiednio: +25,0 i +12,4 pkt, większe w porównaniu z minionym kwartałem o: 36,9 i 28,2 punktu. Wyraźne zróżnicowanie koniunktury obserwuje się także w układzie regionalnym. Najwyższe wartości wskaźnika zarejestrowano dla regionów: południowego i południowo-zachodniego (odpowiednio: +21,8 i +21,3 pkt), a najniższą dla regionu wschodniego (+1,6 pkt).

2. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji jest równa +32,6 pkt i jest wyższa niż w II kwartale 2016 r. o 11,3 pkt. Tendencja długookresowa jest wzrostowa.

Pod względem wielkości i dynamiki produkcji pomiędzy ankietowanymi grupami zakładów występuje duże zróżnicowanie. Dla sektora prywatnego wartość salda wynosi +27,3 pkt i w porównaniu z poprzednim kwartałem jest wyższa o prawie 74 punkty. Dla sektora publicznego wynosi +57,5 pkt, co przekłada się na wzrost o ponad 115 punktów. Dla zakładów wykonujących prace związane ze wznoszeniem budynków (PKD 41) wartość salda jest ujemna i równa -3,7 pkt, dla zakładów budujących obiekty inżynierii lądowej i wodnej (PKD 42) jest bardzo wysoka i równa +56,7 pkt, a zakładów wykonujących prace specjalistyczne (PKD 43) wynosi +28,3 pkt.

3. W porównaniu z poprzednim kwartałem wzrósł poziom zamówień. Utrzymuje się ich rosnący trend. Znacznie lepsza sytuacja panuje w sektorze publicznym niż prywatnym. Wartość salda ogółem wynosi +20,3 pkt, dla sektora publicznego +50,0 pkt i +14,5 pkt dla prywatnego. Dla przedsiębiorstw państwowych wartość salda jest równa +50,8 pkt, a dla firm będących własnością krajowych osób fizycznych +10,0 pkt.

4. Od początku 2016 roku ceny usług budowlanych wykazują tendencję zwyżkową. Wzrost cen obserwujemy przede wszystkim u przedsiębiorstw publicznych – wartość salda dla sektora publicznego jest równa +13,8 pkt (prywatnego 0,0 pkt). Nadchodzący kwartał może przynieść wyraźniejszą zmianę cen. Wartość salda prognostycznego dla sektora prywatnego wynosi +8,7 pkt, a publicznego +19,1 pkt.

5. Zmiany w zatrudnieniu przebiegają podobnie co zmiany cen – od początku 2016 r. obserwujemy tendencję wzrostową. Obecna wartość salda wynosi +16,0 pkt i jest o 13,8 punktów wyższa od zanotowanej przed rokiem. Dla sektorów: prywatnego i publicznego wartości salda wynoszą, odpowiednio: +17,0 i +11,2 pkt. Jediną grupą, w której obserwuje się spadek poziomu zatrudnienia, są zakłady budowlane zajmujące się wznoszeniem budynków; dla tej grupy wartość salda wynosi -6,0 pkt. Choć zbliża się sezon dla budownictwa najbardziej korzystny, prognozy zmian zatrudnienia w najbliższym kwartale są mniej optymistyczne – wartości sald prognostycznych wynoszą: w ujęciu ogółem +8,4 pkt, dla sektora publicznego +10,2 pkt, a dla sektora prywatnego 0,0 pkt.

6. Wciąż brak jest wyraźnej poprawy sytuacji finansowej zakładów budowlanych. W bieżącym kwartale wartość salda w ujęciu ogółem wynosi -9,3 pkt, dla sektora prywatnego -10,3 pkt, a publicznego -4,1 pkt. Pozytywnie oceniają swoją sytuację finansową tylko największe zakłady, zatrudniające ponad 100 pracowników (+10,9 pkt), negatywnie natomiast zakłady zatrudniające do 20 osób (-19,7 pkt) i 21-100 osób (-17,1 pkt). Przewidywana jest poprawa sytuacji finansowej w następnym kwartale.

7. Od blisko roku wykorzystanie mocy produkcyjnych wykazuje tendencję wzrostową. Obecna wartość salda ogółem wynosi +26,2 pkt, a dla sektorów: prywatnego i publicznego, odpowiednio: +22,8 i +44,9 pkt. W II kwartale 2016 roku wartości te były niższe o, odpowiednio: 16,4, 19,8 i 8,4 punktu. Przewidywany jest dalszy wzrost wykorzystania mocy produkcyjnych w kolejnym kwartale.

8. W dalszym ciągu nie ma poprawy w zakresie nakładów inwestycyjnych w budownictwie. Obecna wartość salda ogółem wynosi -13,0 pkt, dla sektora prywatnego -17,8 pkt, a publicznego +11,2 pkt. Dla większości badanych grup zakładów wartości salda są ujemne. Przedsiębiorstwa budowlane nie przewidują zwiększenia inwestycji w nadchodzącym kwartale.

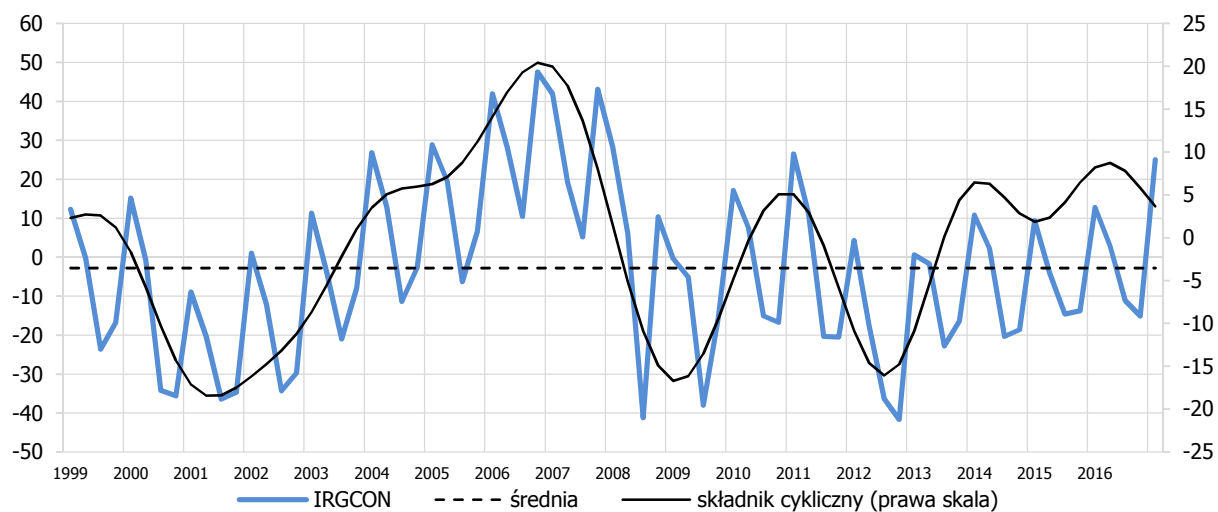
9. Oceny ogólnej sytuacji gospodarczej w Polsce są bardzo zróżnicowane. Wartość salda ocen w ujęciu ogółem jest równa 0,0 pkt, dla sektora prywatnego -4,1 pkt, a publicznego +17,0 pkt. Wartości salda są dodatnie dla przedsiębiorstw państwowych, dla zakładów zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (PKD 42) oraz zakładów zatrudniających powyżej 100 osób i wynoszą, odpowiednio: +14,4, +9,0 oraz +6,4 pkt. Prognoza rozwoju ogólnej sytuacji gospodarczej w kraju w nadchodzącym kwartale jest bardziej optymistyczna – wartość salda prognostycznego wynosi +14,5 pkt.

10. Podobnie kształtują się oceny sytuacji w budownictwie, są jednak niższe od ocen całej gospodarki. Wartość salda ogółem wynosi -2,8 pkt, dla sektora prywatnego -6,7 pkt, dla publicznego zaś jest dodatnia i równa +12,8 pkt. Dla największych zakładów, zatrudniających powyżej 100 pracowników, wartość salda jest dodatnia i równa +19,4 pkt, a dla przedsiębiorstw zatrudniających do 20 i 20-100 pracowników wartości salda są ujemne i wynoszą, odpowiednio: -15,2 pkt oraz -10,9 pkt. Pozytywnie sytuację w branży budowlanej oceniają zakłady budujące obiekty inżynierii lądowej i wodnej (+9,7 pkt) oraz przedsiębiorstwa państwowe (+7,0 pkt), negatywnie zaś zakłady zajmujące się wznoszeniem budynków (-16,7 pkt), firmy prywatne zatrudniające do 10 pracowników (-16,0 pkt), zakłady wykonujące specjalistyczne roboty budowlane (-9,0 pkt) i firmy krajowych osób fizycznych (-2,1 pkt). Prognozy rozwoju sytuacji budownictwa w nadchodzącym kwartale są podobne do prognoz dla gospodarki – wartość salda prognostycznego wynosi +13,0 pkt.

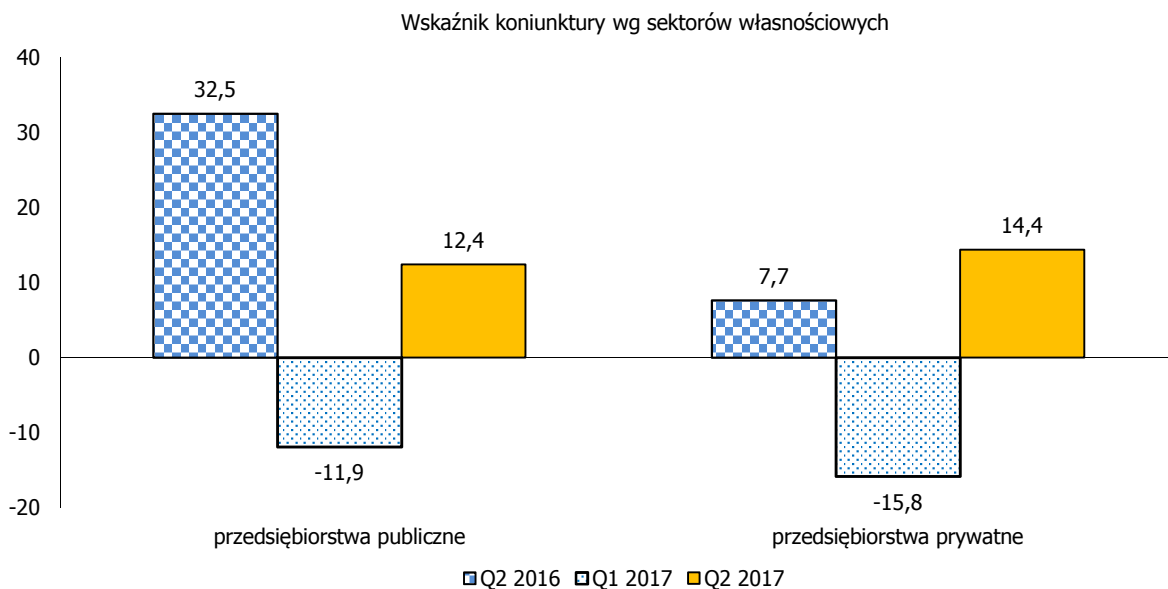
11. W bieżącym kwartale 2,4% zakładów budowlanych stwierdza, że nie ma barier, które ograniczałyby ich aktywność produkcyjną. Układ barier, które sprawiają zakładom budowlanym najwięcej trudności, nie zmienił się w porównaniu z poprzednim kwartałem. Największą barierą nadal jest silna konkurencja wewnątrz gałęzi, na którą, podobnie jak w I kwartale, wskazuje 61,0% zakładów. Obciążenia podatkowe wymienia 46,3% zakładów (w poprzednim kwartale 44,9%). Niedostateczny popyt zmusza do zmniejszenia produkcji 34,1% zakładów, tj. o 10 punktów procentowych mniej niż w poprzednim kwartale. Z niemal niezmienną częstością firmy budowlane wskazują na problemy powodowane przez niestabilne przepisy prawne (32,9%), zatory płatnicze (29,9%), ceny surowców i materiałów (20,1%) oraz dostęp do kredytu (11,6%). Zakłady budowlane nie przewidują pogorszenia się warunków prowadzenia działalności w kolejnym kwartale.

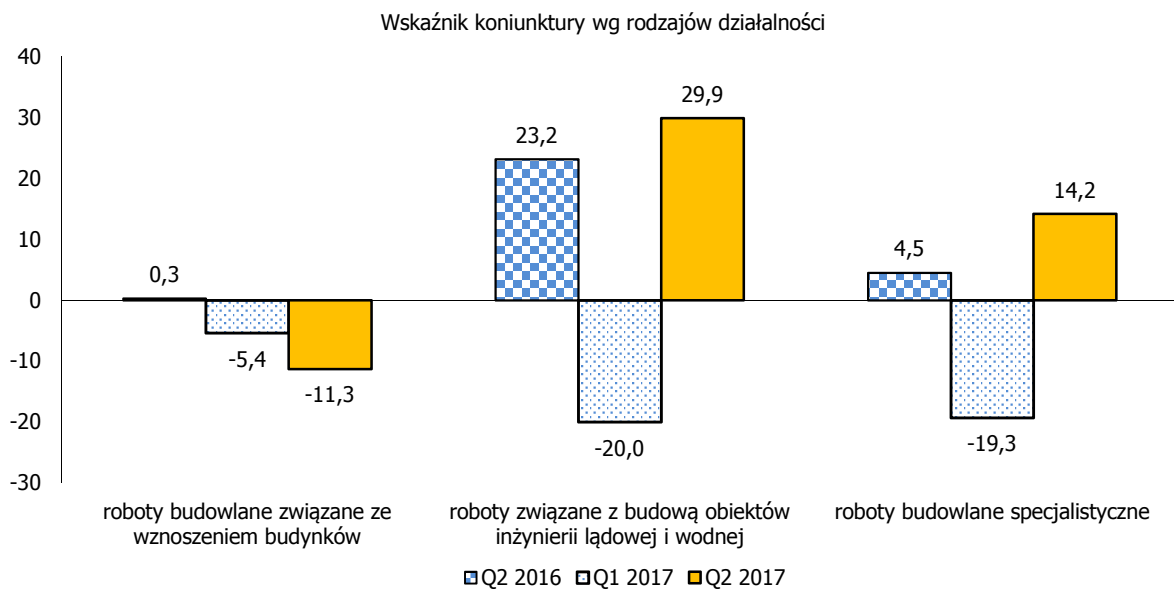
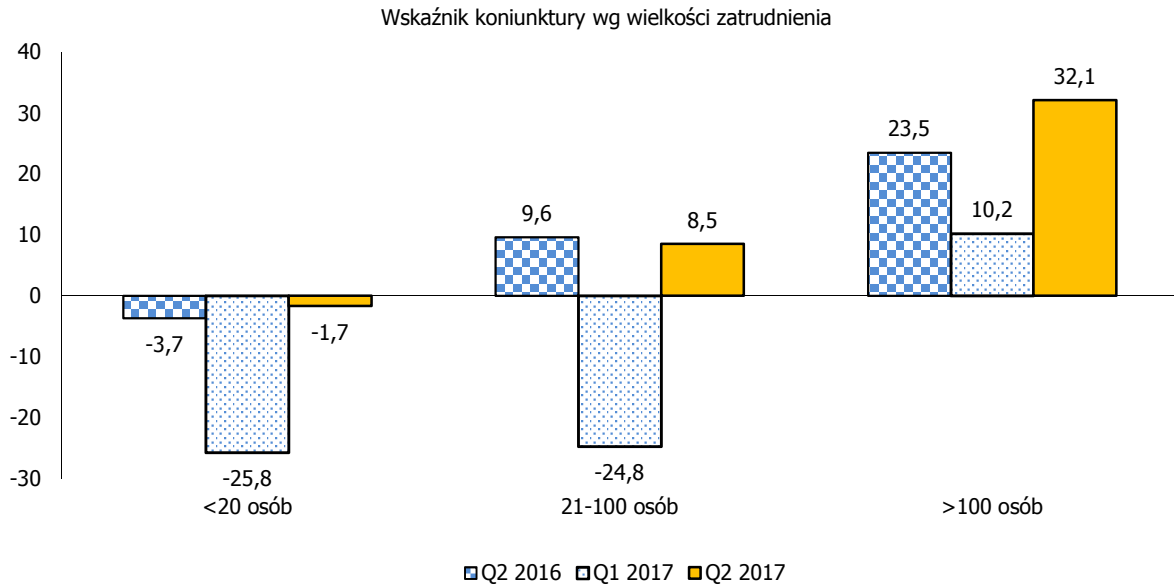
2. Wyniki szczegółowe

WSKAŹNIK KONIUNKTURY

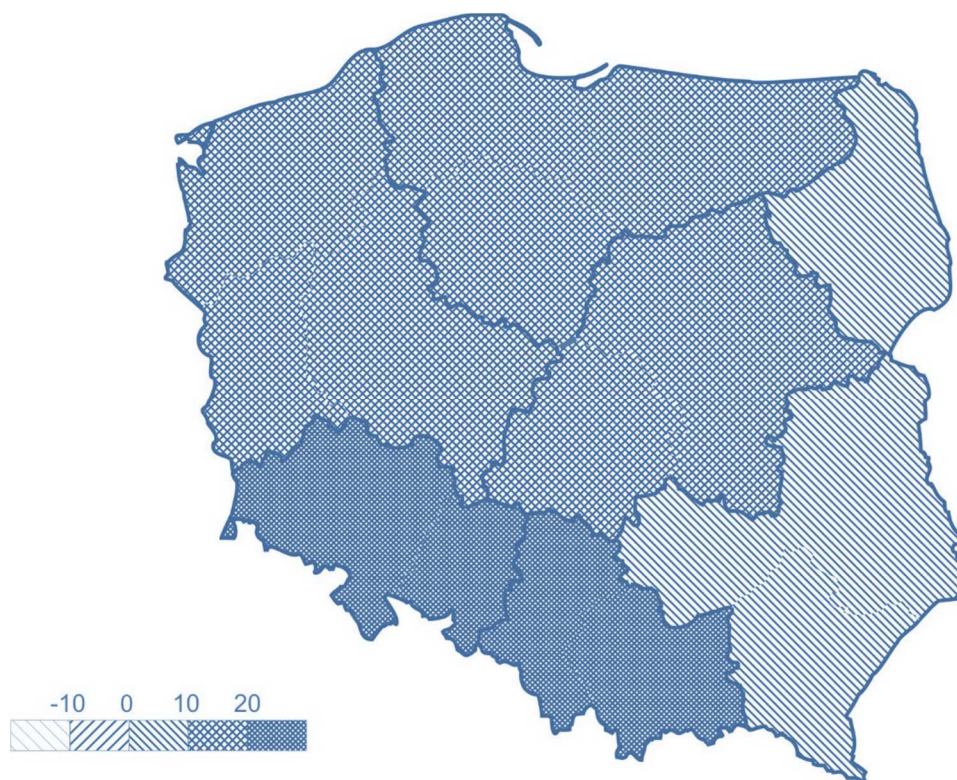

składowe salda	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017
1. zamówienia ogółem – stan	-41,0	13,3	12,1	3,1	-40,0	20,3
2. wielkość zatrudnienia – przewidywania	13,5	12,3	-6,5	-25,2	9,9	8,4
wskaźnik koniunktury (IRGCON): (1.+2.)/2	-13,8	12,8	2,8	-11,1	-15,1	14,4

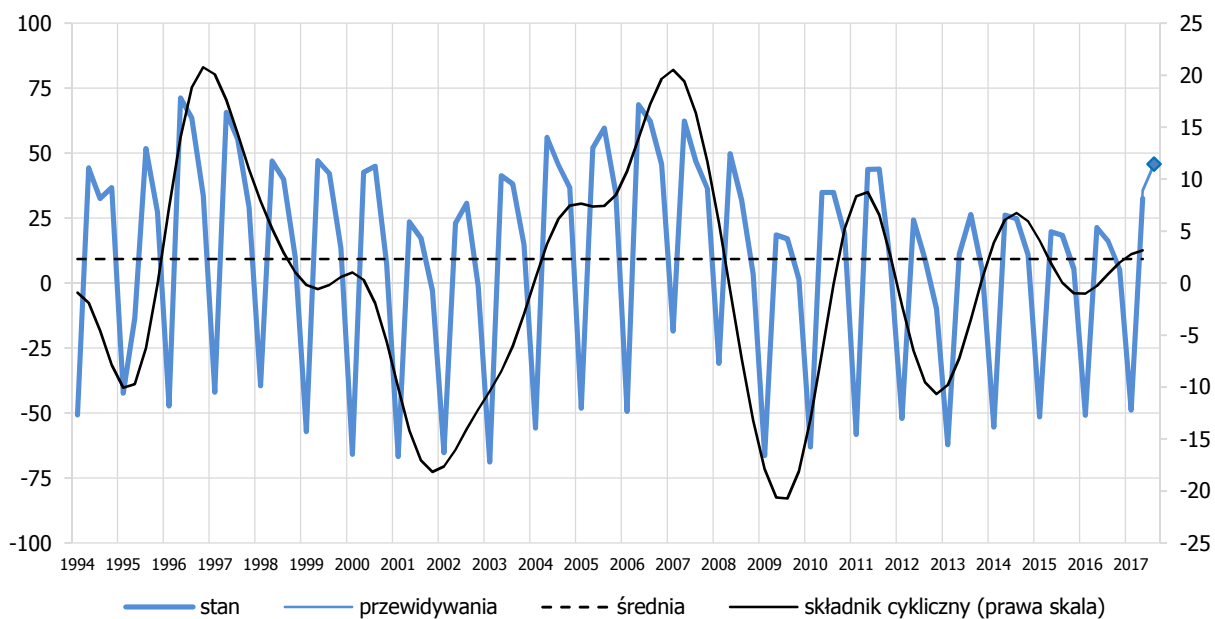

Wskaźnik koniunktury wg regionów

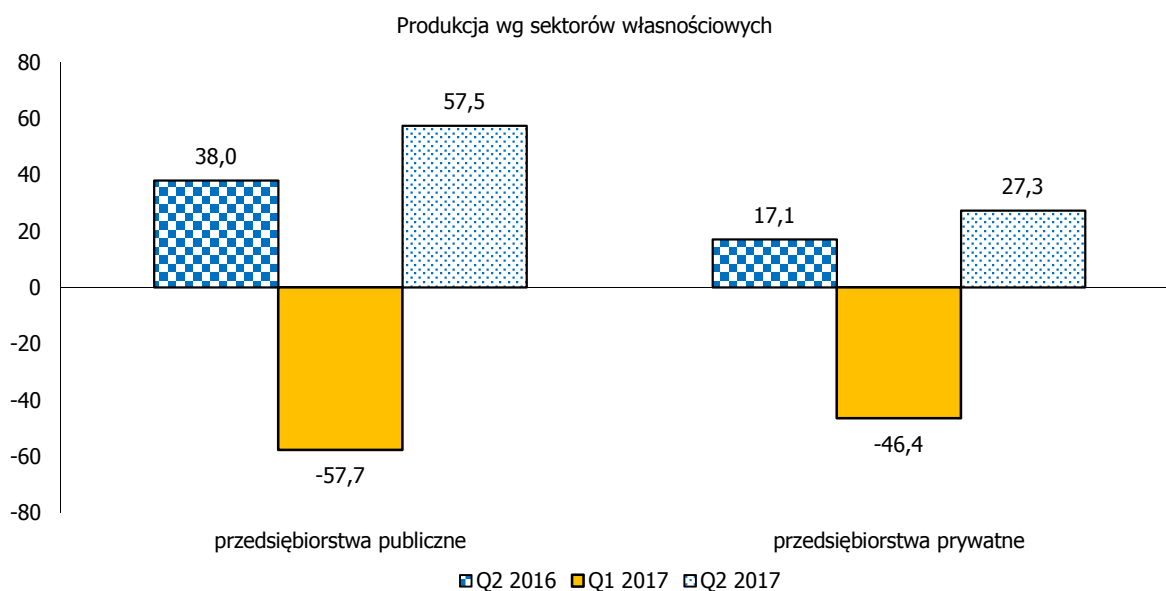

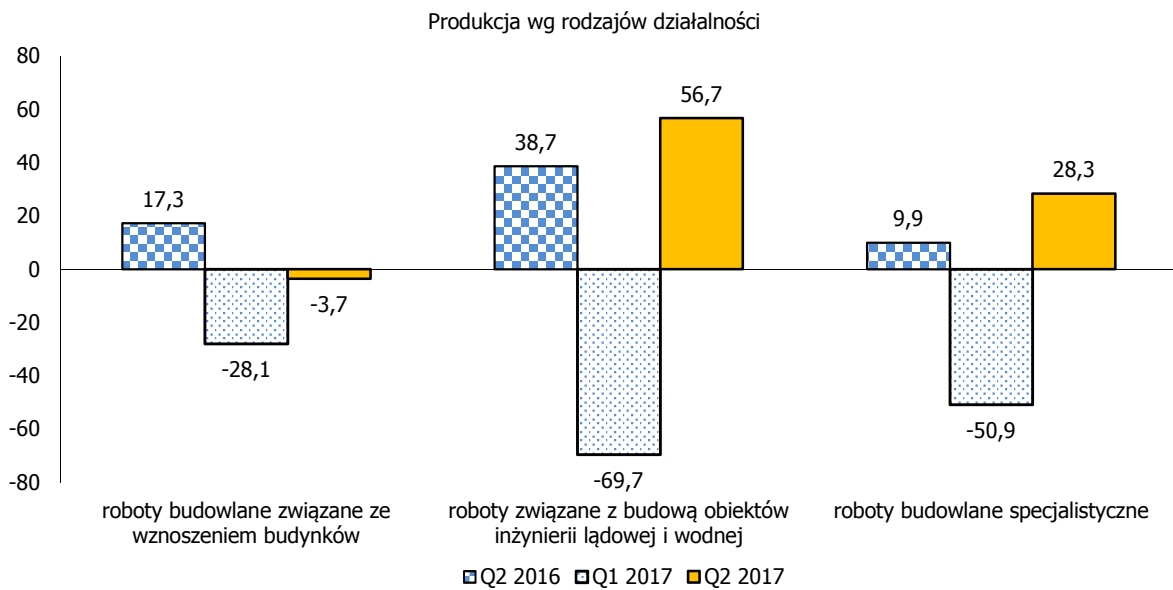
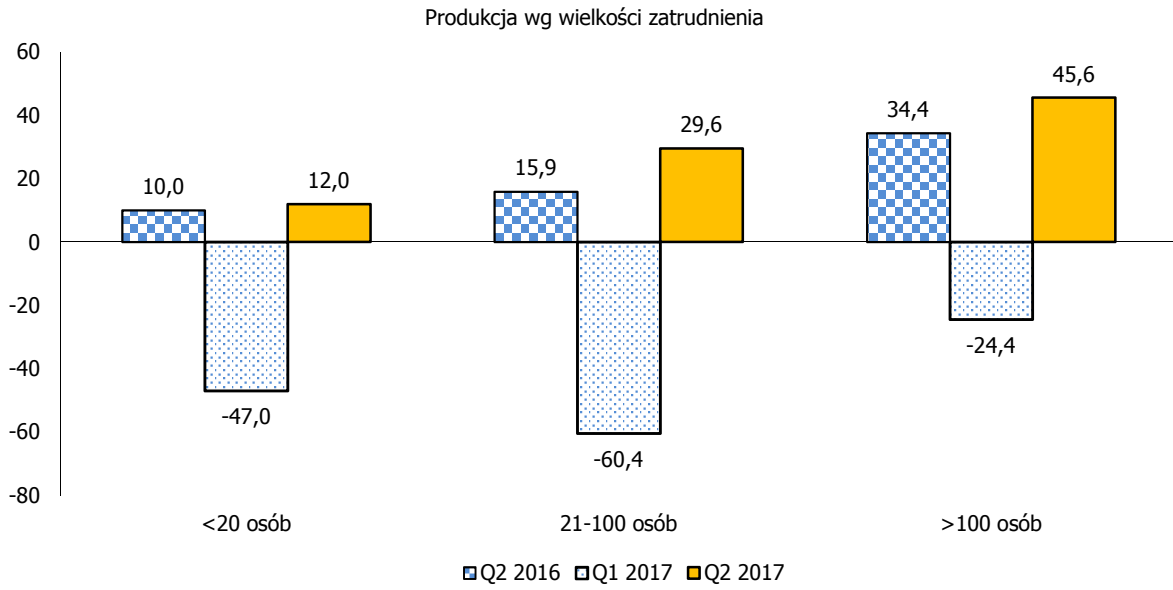
1.	Region północny	18,8
2.	Region północno-wschodni	21,8
3.	Region środkowo-zachodni	1,6
4.	Region stołeczny	12,4
5.	Region środkowy	21,3
6.	Region południowo-zachodni	18,9
7.	Region środkowo-wschodni	18,8
8.	Region południowy	21,8
9.	Region południowo-wschodni	1,6

PRODUKCJA

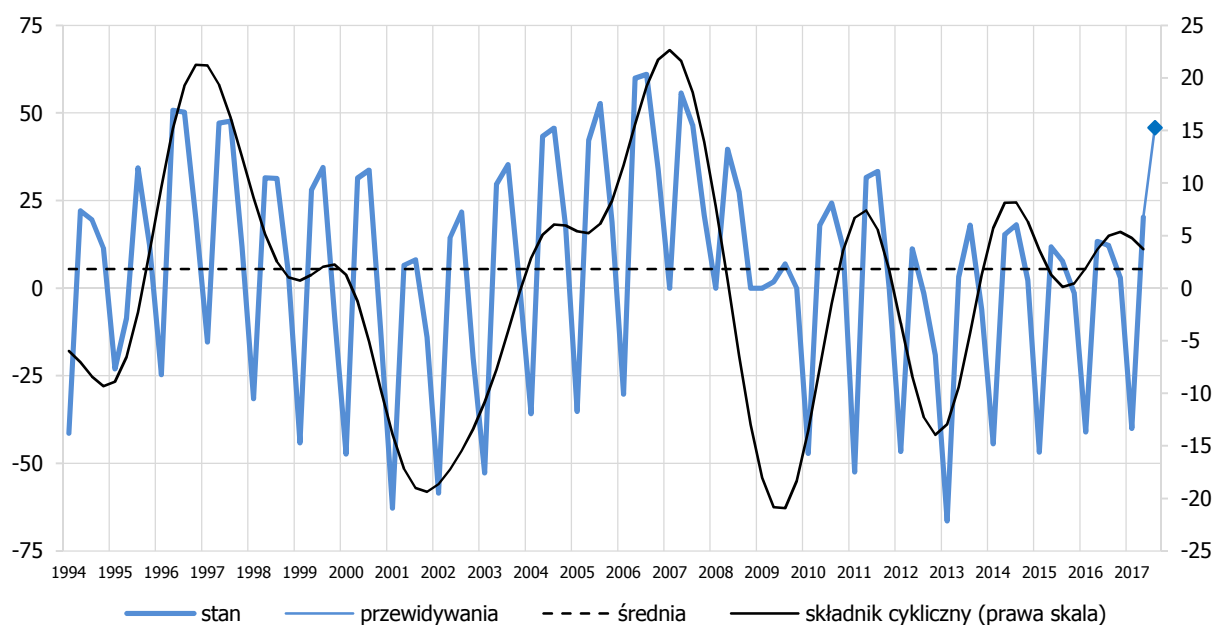

warianty odpowiedzi – odsetki	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	przewidywania
1. wzrost	37,3	34,1	27,7	6,2	43,3	53,7
2. brak zmiany	46,7	48,0	49,8	38,7	46	38,4
3. spadek	16,0	17,9	22,4	55,1	10,7	7,9
saldo (1,-3,)	21,3	16,2	5,3	-48,9	32,6	45,8

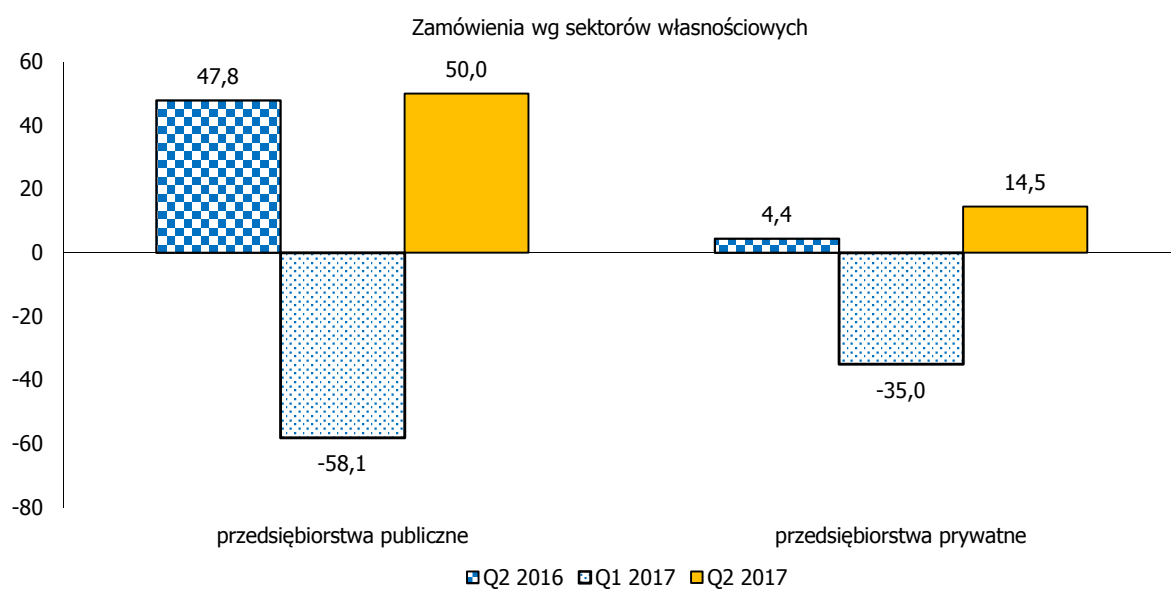

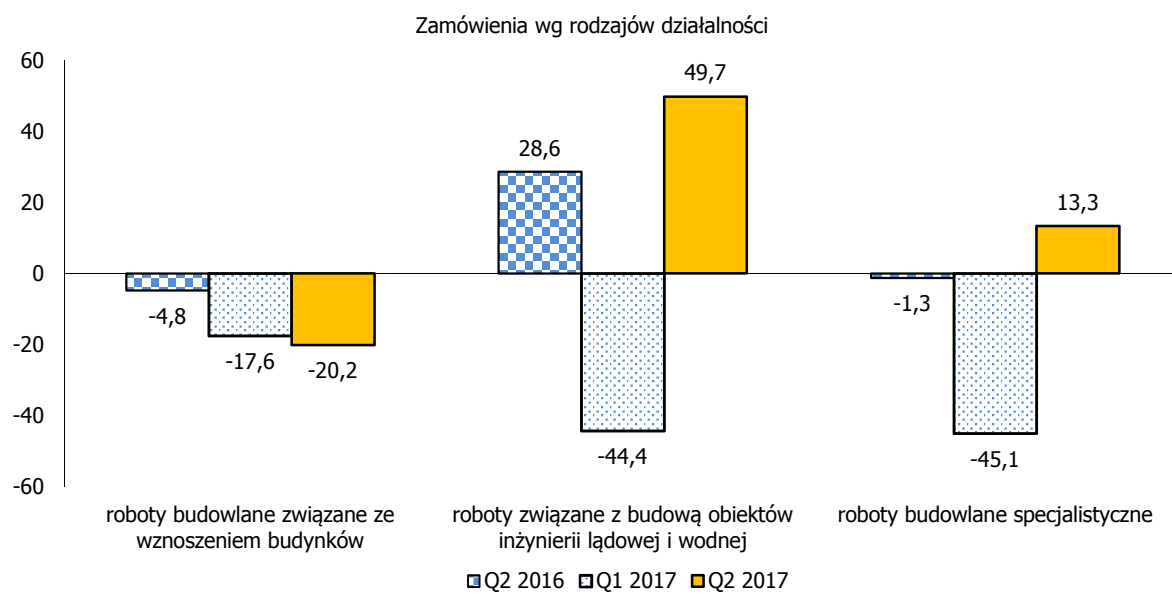
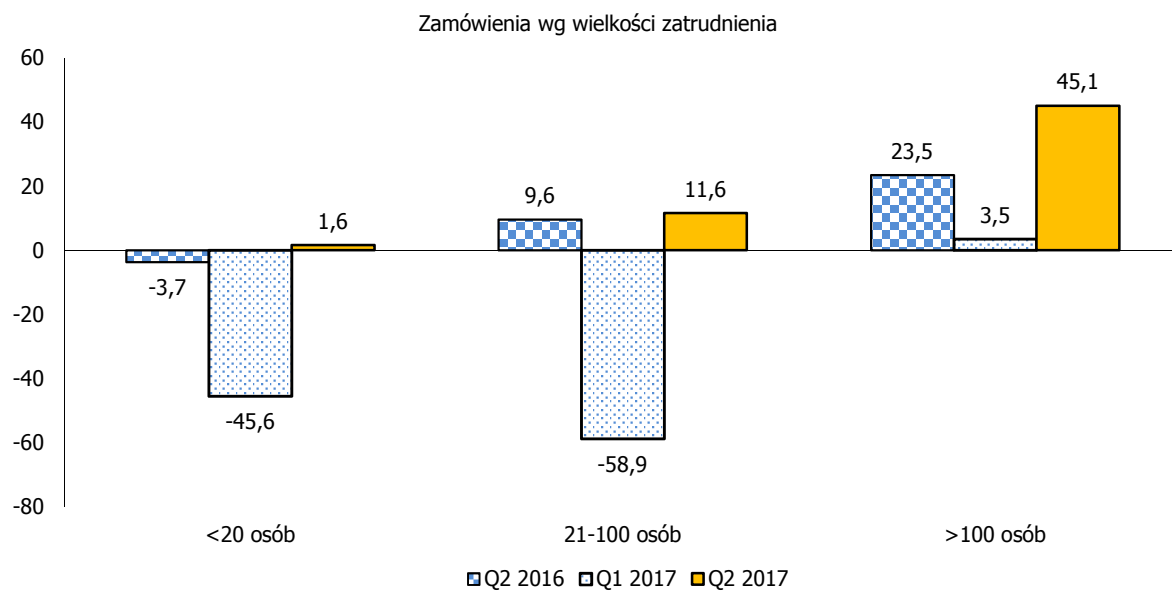
ZAMÓWIENIA OGÓŁEM

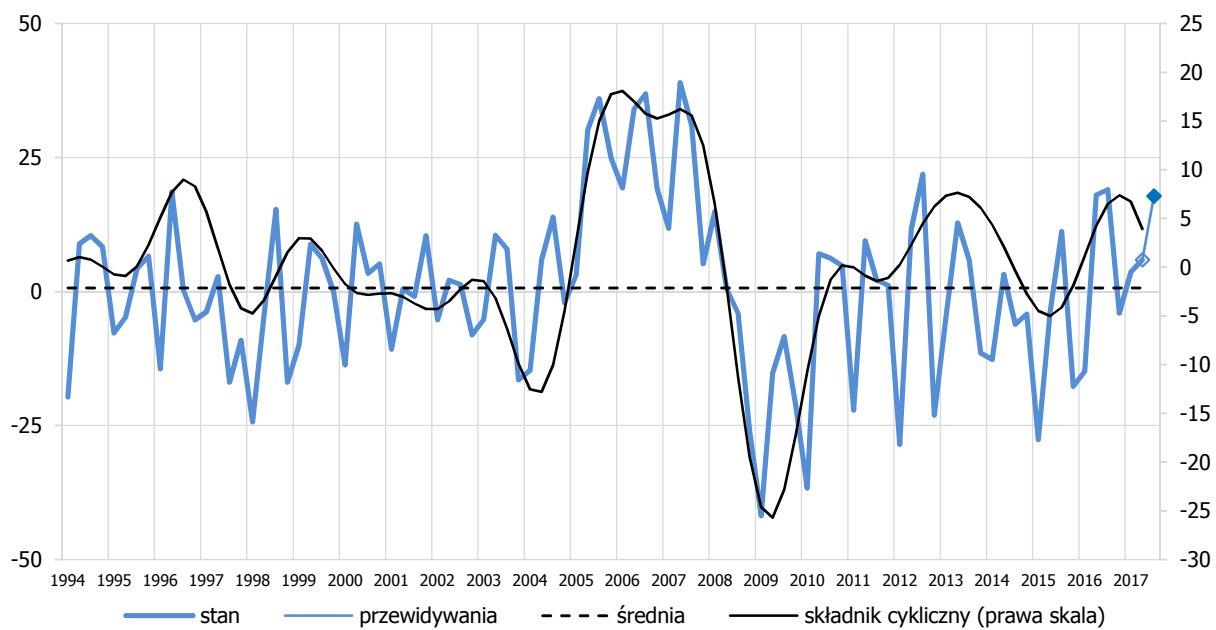
warianty odpowiedzi – odsetki	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	przewidywania
1. wzrost	35,6	34,3	28,1	10,2	41,2	53,7
2. brak zmiany	42,1	43,5	46,9	39,6	38,1	38,4
3. spadek	22,3	22,2	25,0	50,2	20,8	7,9
saldo (1.-3.)	13,3	12,1	3,1	-40,0	20,3	45,8

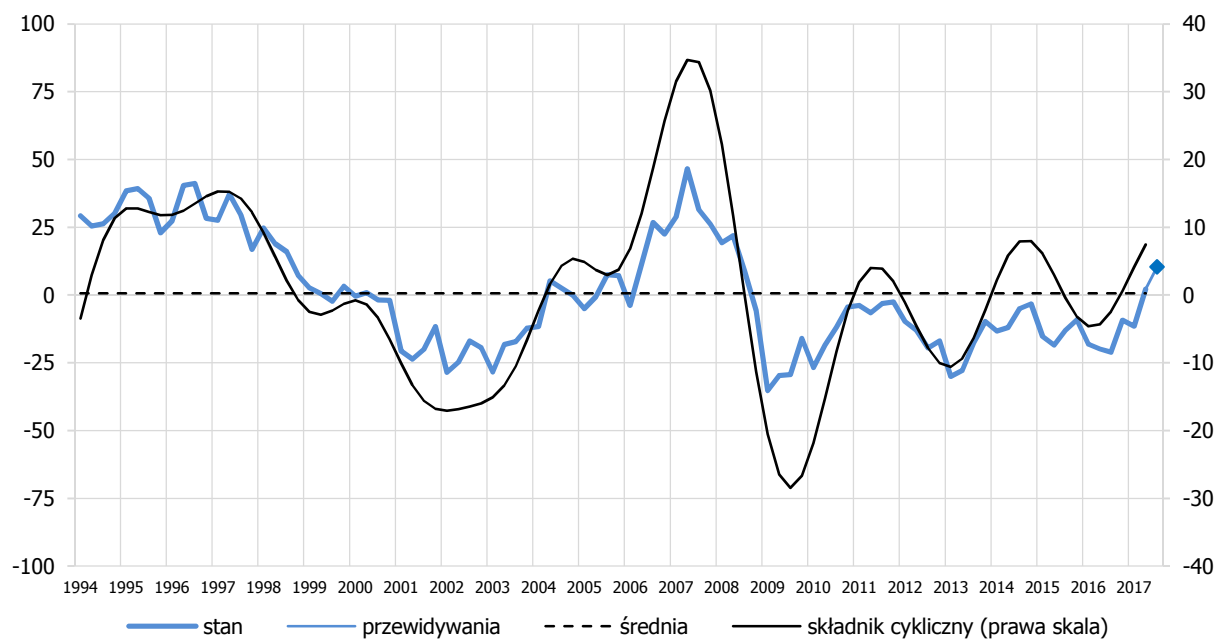

ZAMÓWIENIA EKSPORTOWE

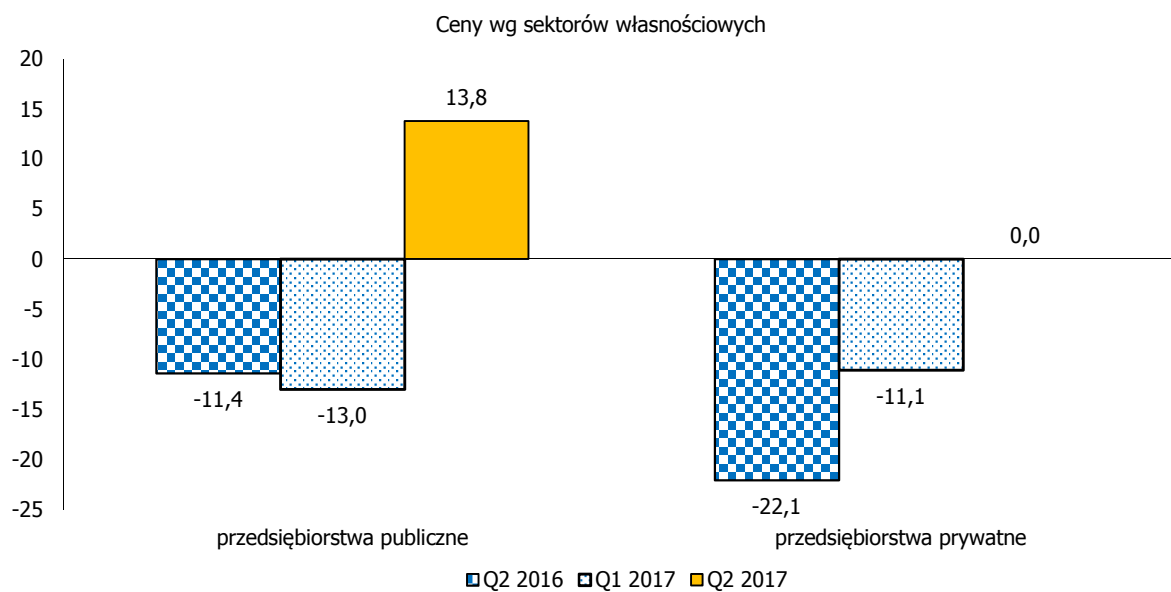

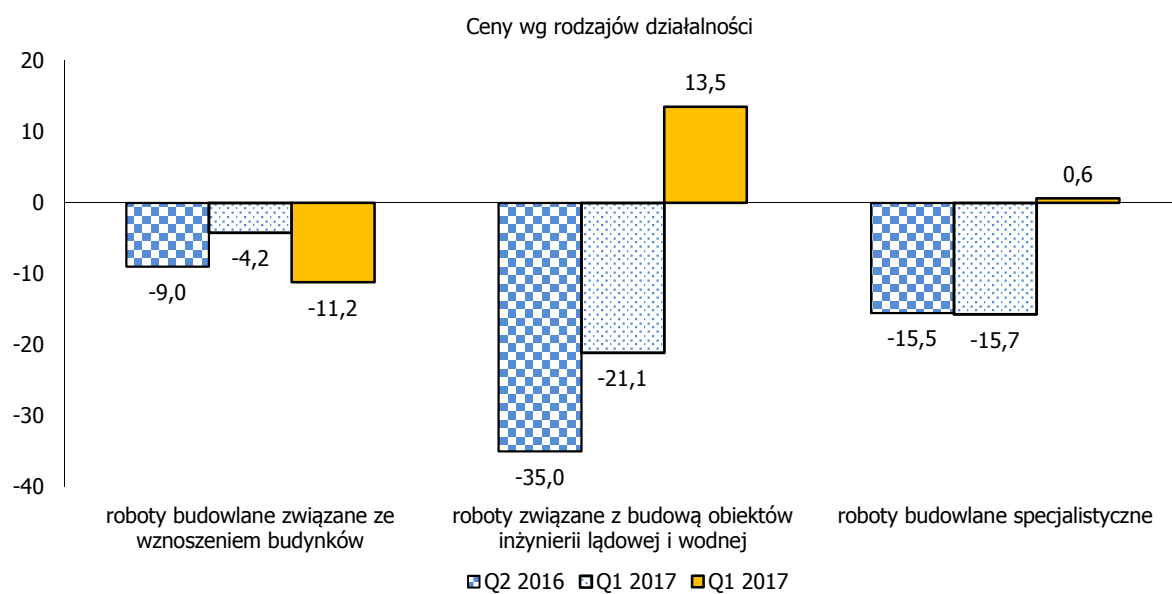
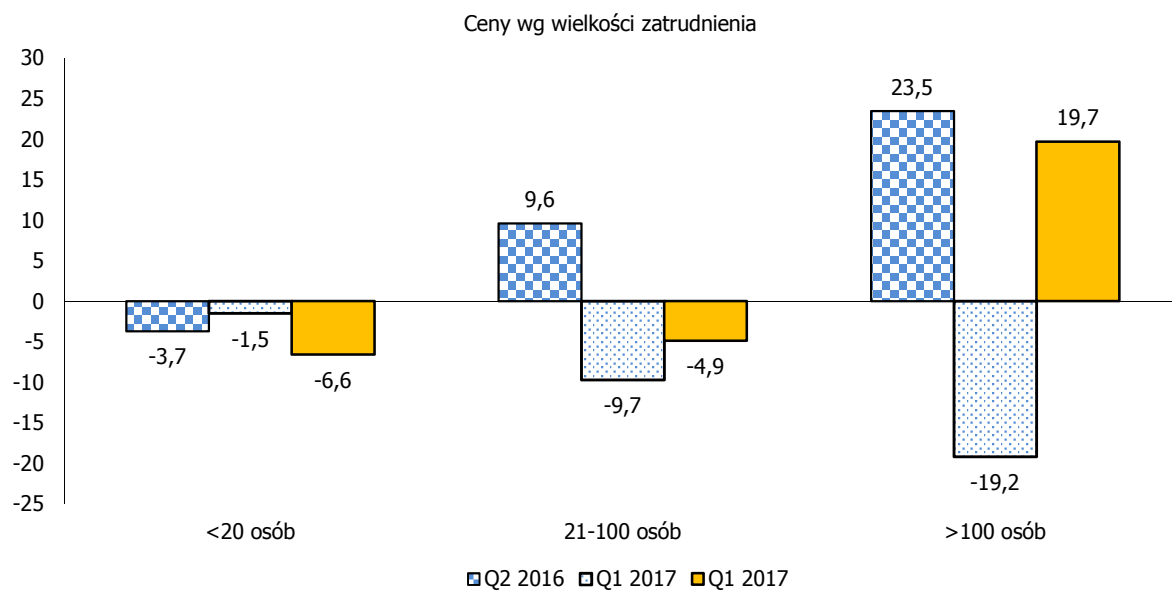
warianty odpowiedzi – odsetki	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	przewidywania
1. wzrost	21,8	32,1	7,9	26,8	17,8	26,3
2. brak zmiany	74,4	54,8	80,2	50,0	70,3	65,3
3. spadek	3,8	13,1	11,9	23,2	11,9	8,5
saldo (1.-3.)	18,0	19,0	-4,0	3,6	5,9	17,8

CENY USŁUG BUDOWLANYCH

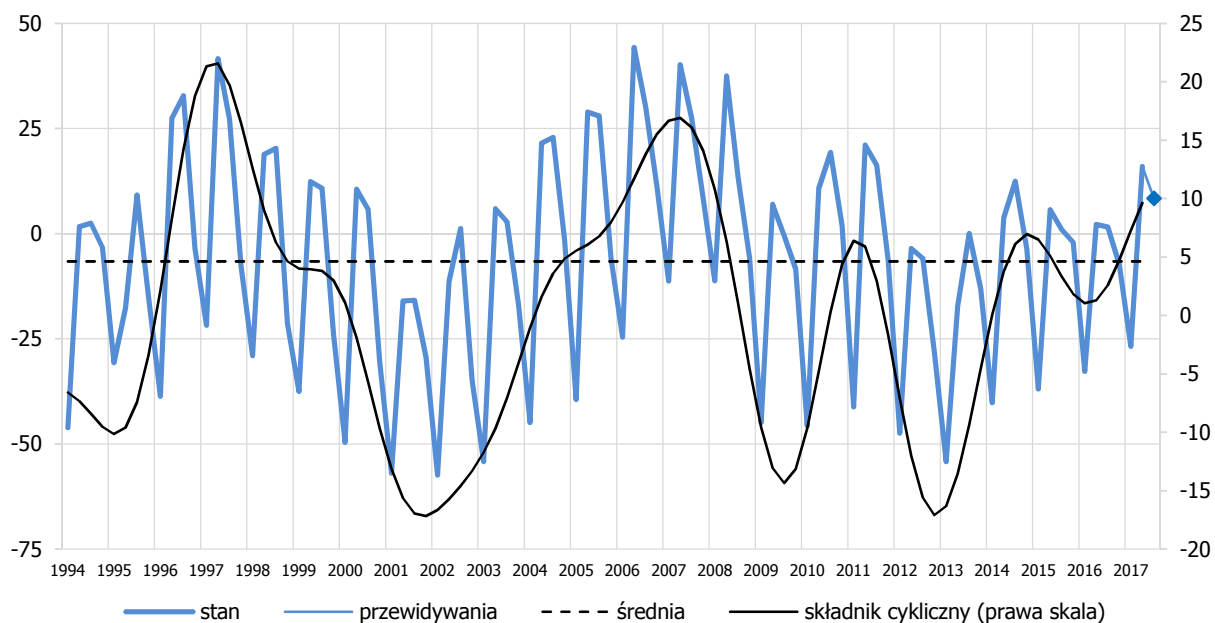

warianty odpowiedzi – odsetki	Q1 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	przewidywania
1. wzrost	2,7	3,1	5,7	2,9	12,5	14
2. brak zmiany	74,7	72,8	79,3	82,7	77,2	82,4
3. spadek	22,6	24,2	15,0	14,4	10,3	3,6
saldo (1.-3.)	-19,9	-21,1	-9,3	-11,5	2,2	10,4

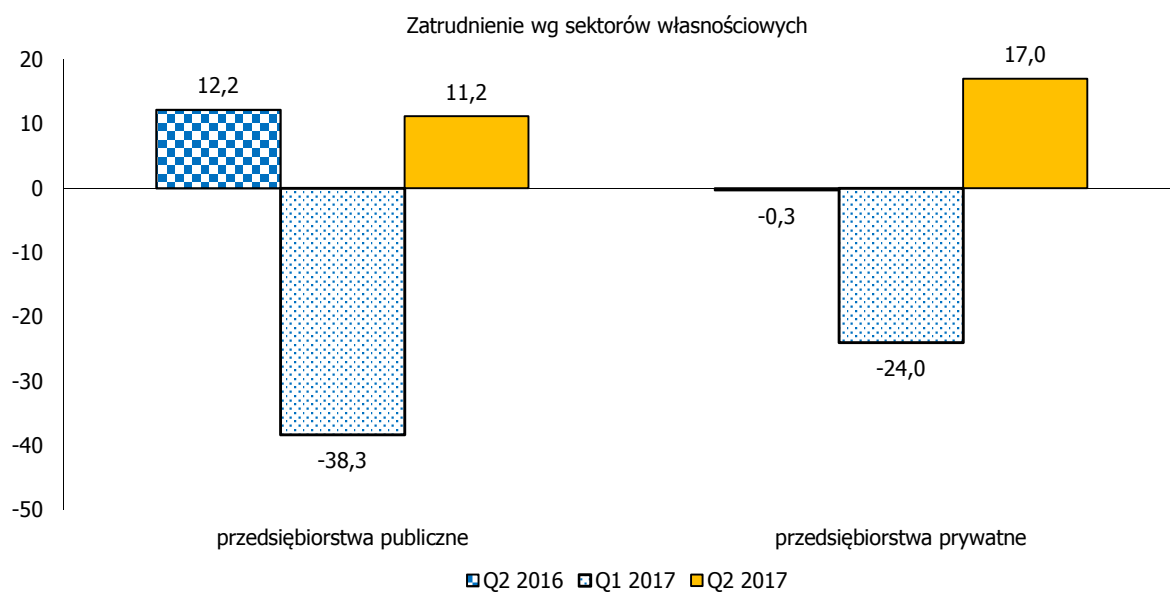

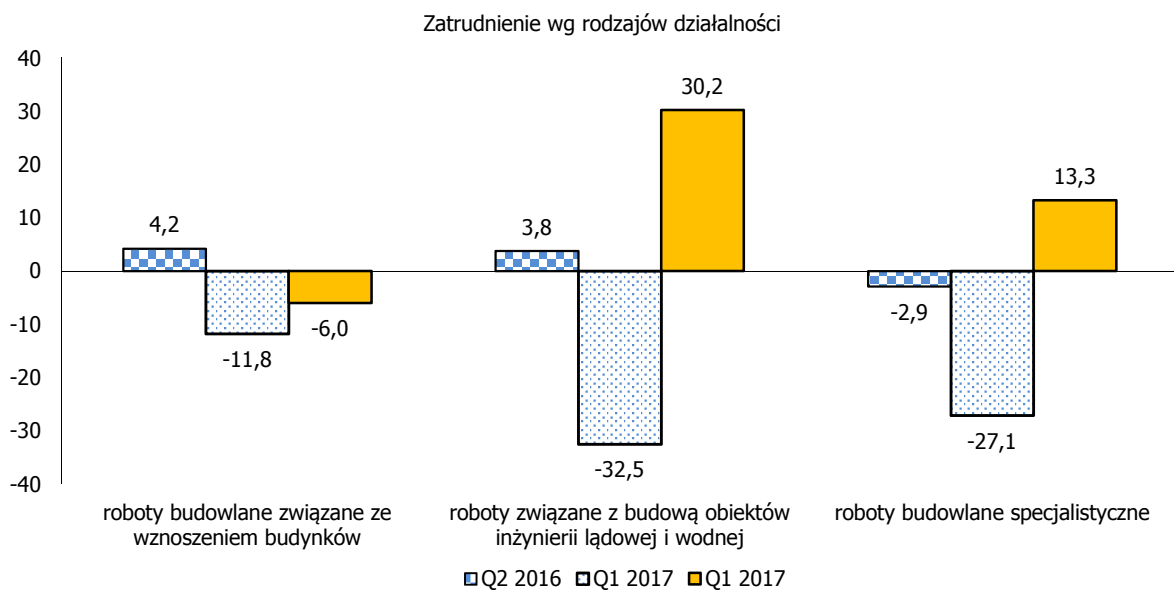
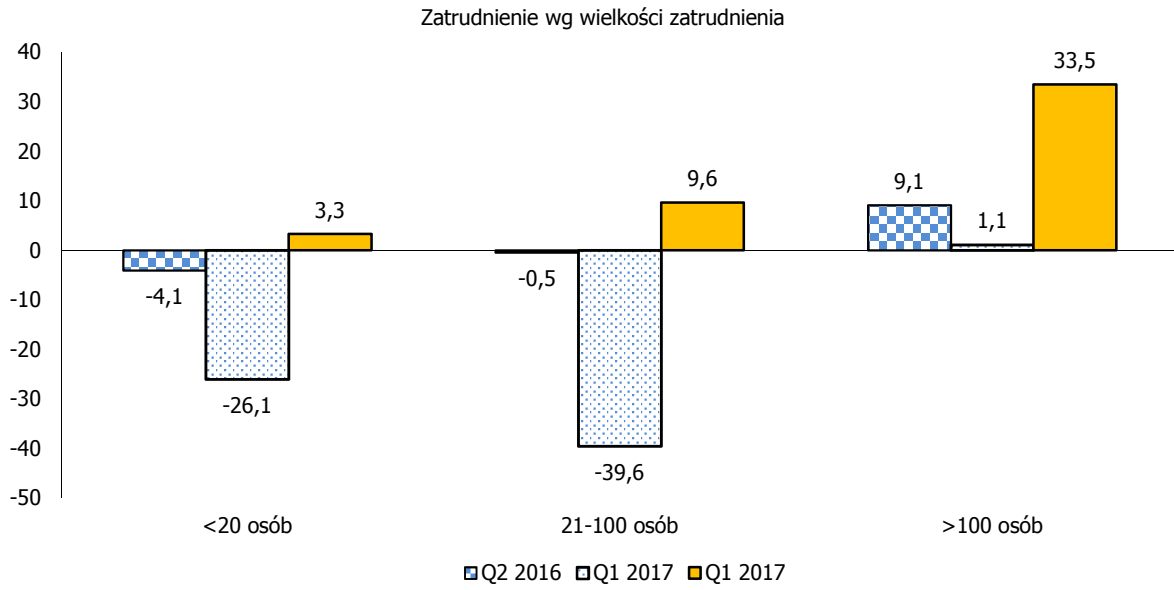

ZATRUDNIENIE

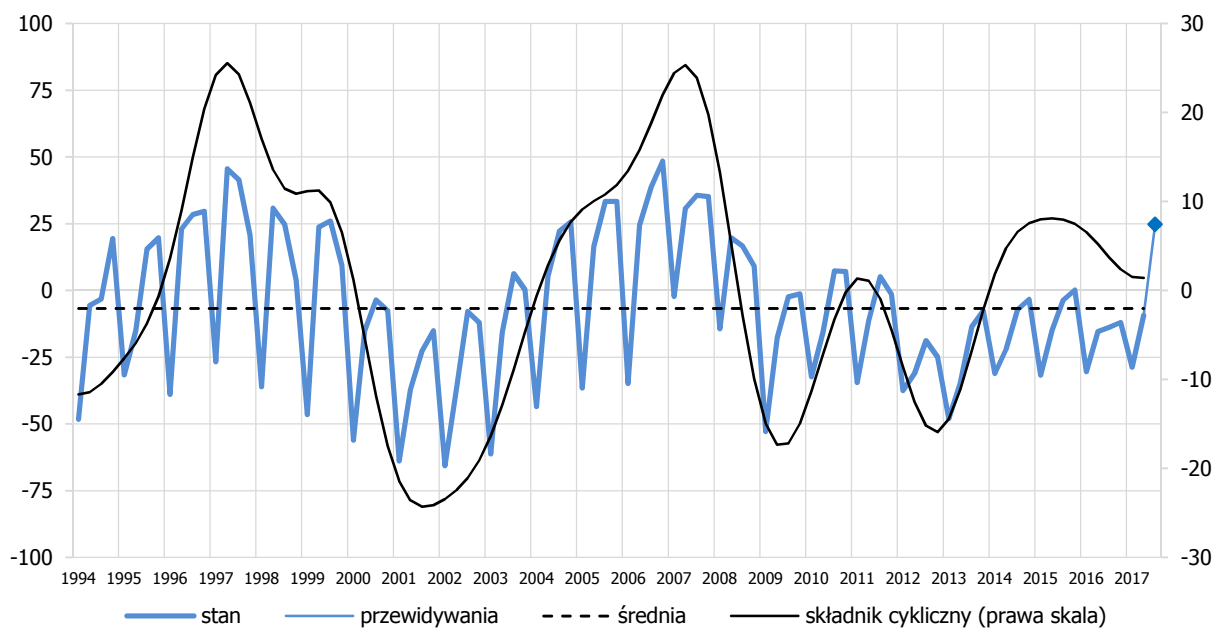

warianty odpowiedzi – odsetki	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	przewidywania
1. wzrost	17,3	15,6	13,6	7,9	30,9	16,8
2. brak zmiany	67,6	70,5	65,6	57,4	54,2	74,8
3. spadek	15,1	14,0	20,9	34,7	14,9	8,4
saldo (1.-3.)	2,2	1,6	-7,3	-26,8	16,0	8,4

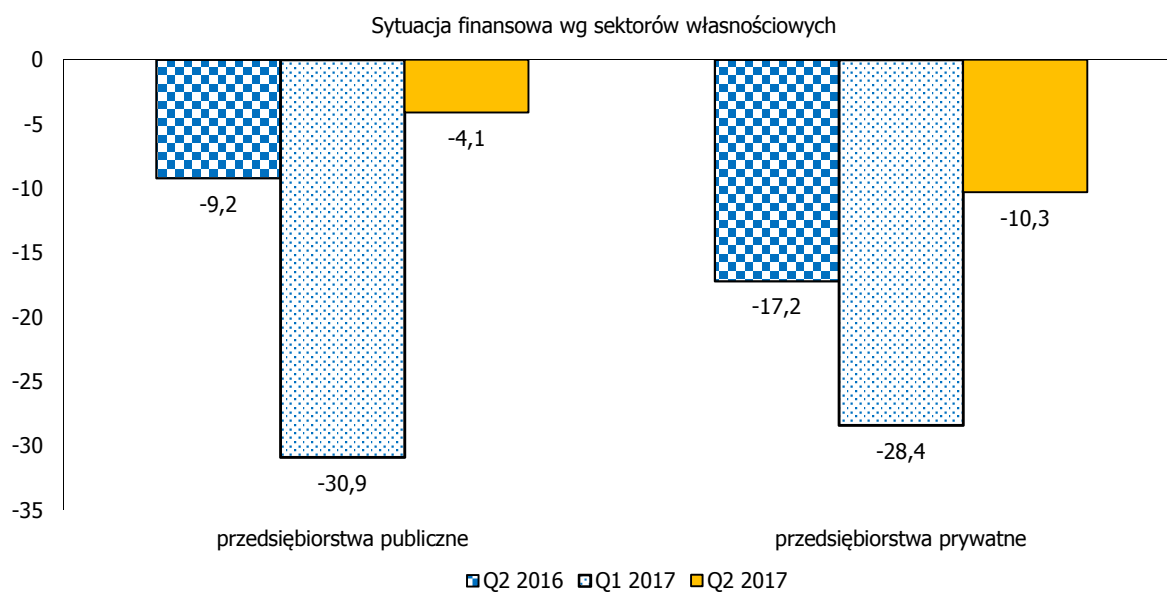

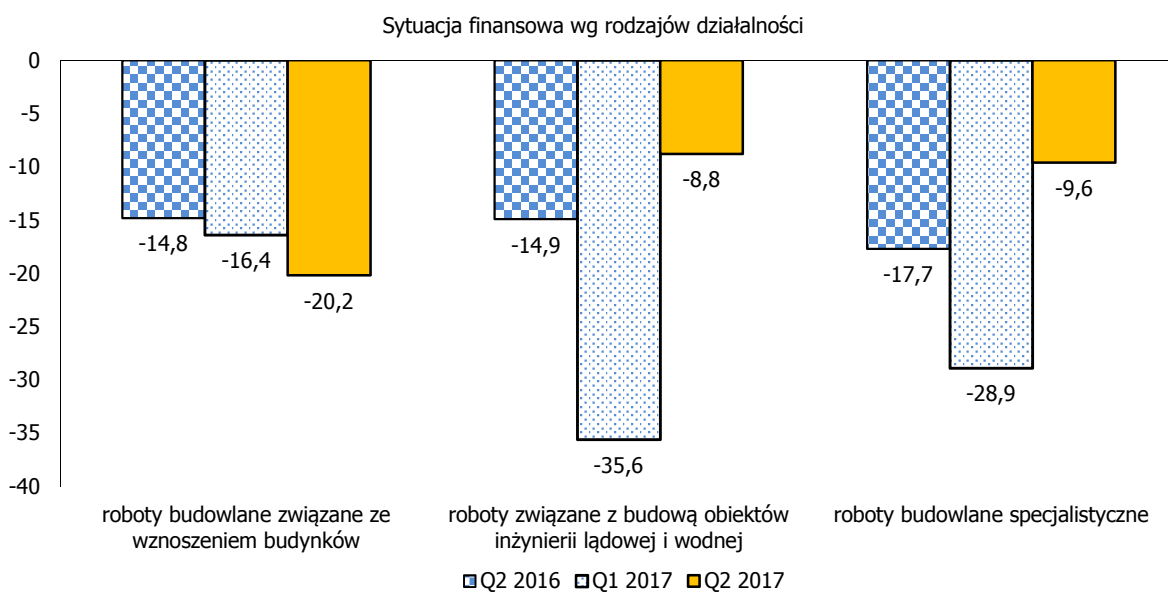
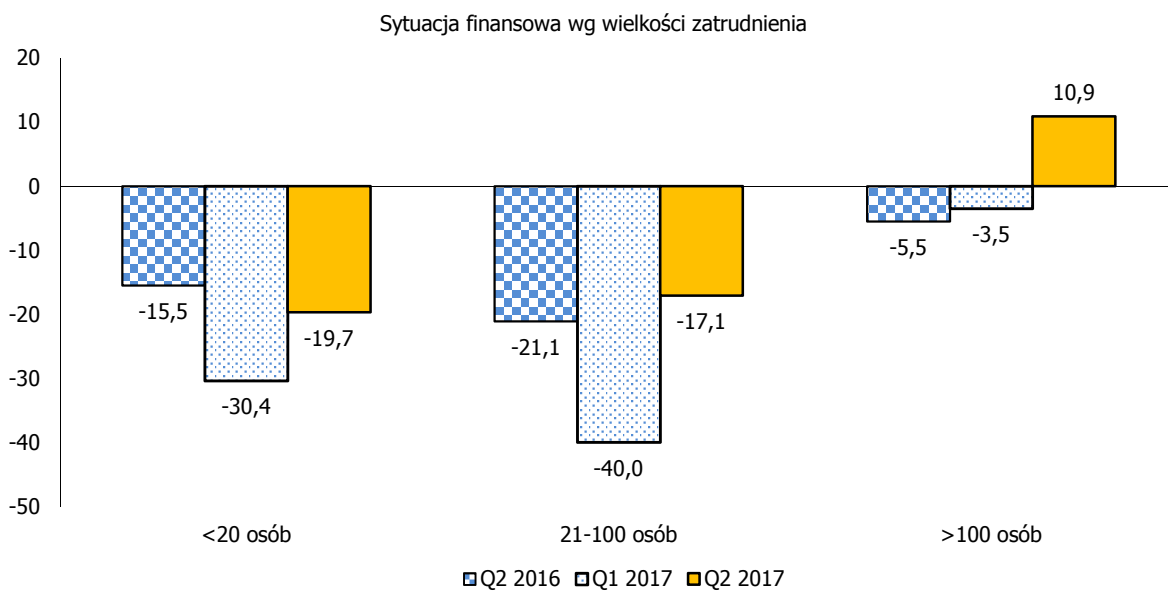

SYTUACJA FINANSOWA

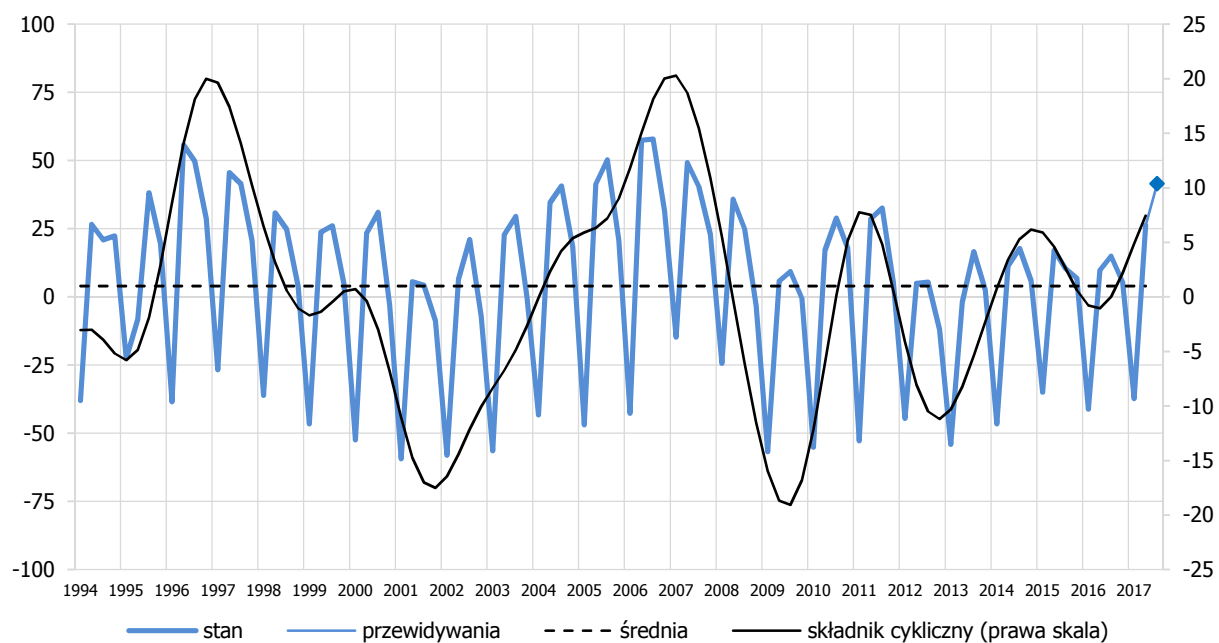
warianty odpowiedzi – odsetki	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	przewidywania
1. poprawa	11,7	13,8	12,7	5,2	14,9	36,4
2. brak zmiany	61,1	58,5	62,6	60,9	60,9	52
3. pogorszenie	27,2	27,7	24,7	33,9	24,2	11,6
saldo (1.-3.)	-15,5	-13,9	-12,0	-28,7	-9,3	24,8

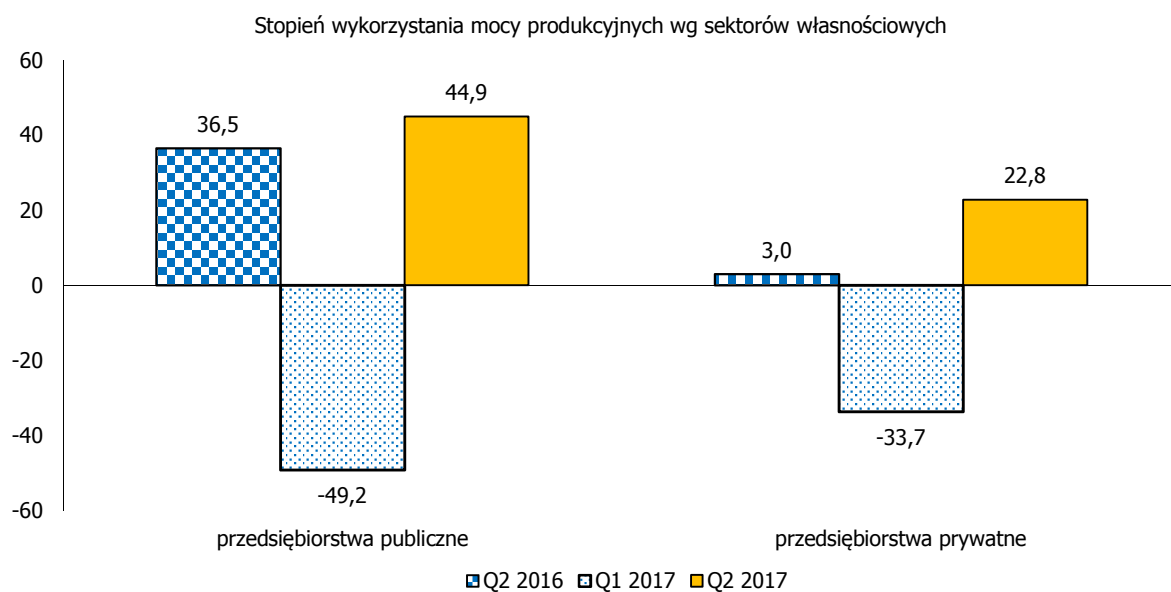

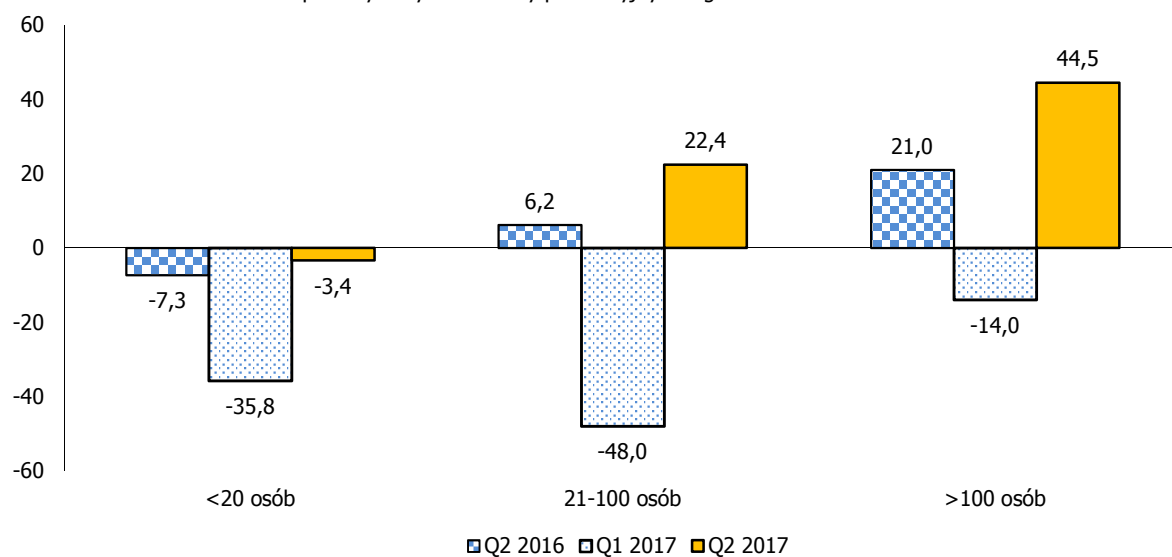
STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MOCY PRODUKCYJNYCH

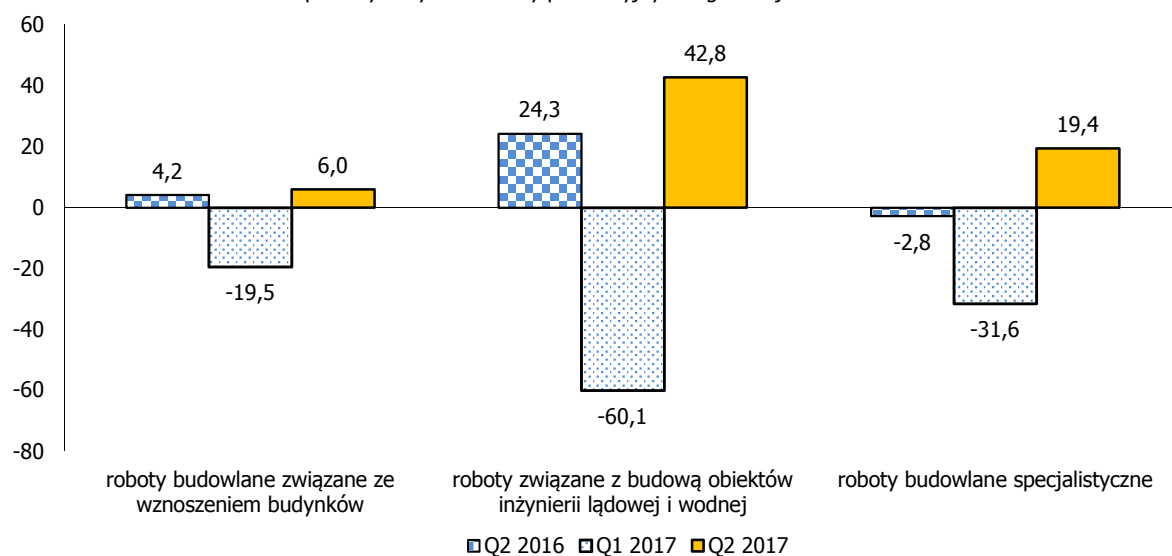
warianty odpowiedzi – odsetki	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	przewidywania
1. wzrost	26,4	25,4	21,9	5,3	38,7	46,6
2. brak zmiany	57,0	64,1	61,7	52,1	48,8	48,3
3. spadek	16,6	10,5	16,5	42,6	12,5	5,1
saldo (1.-3.)	9,8	14,9	5,4	-37,3	26,2	41,5

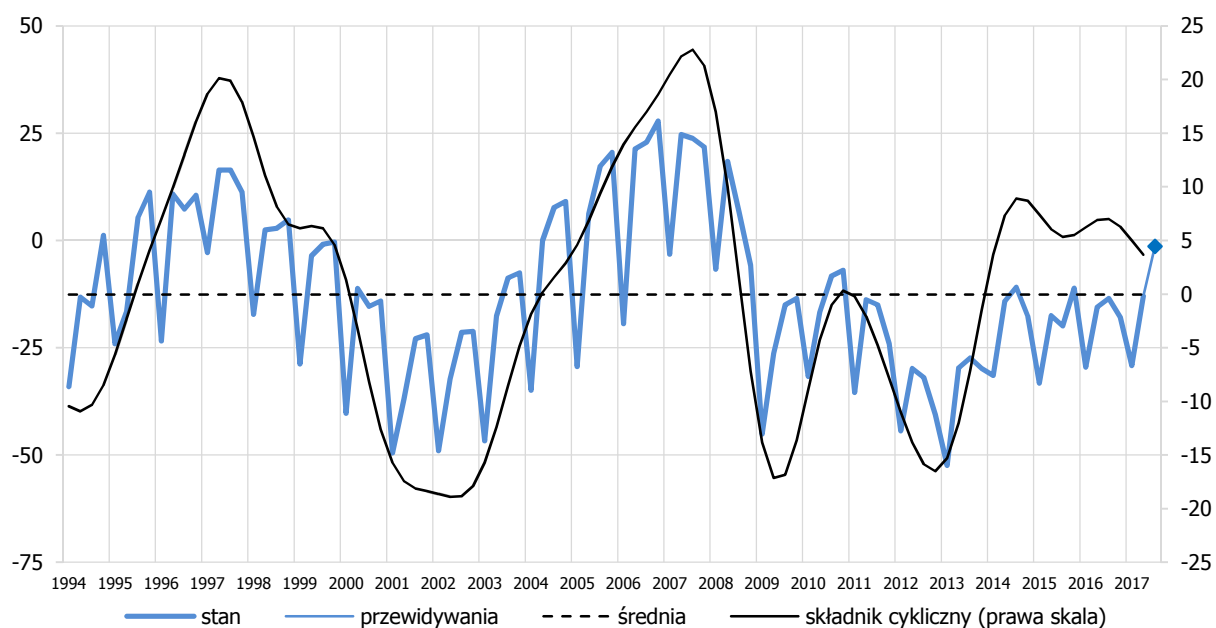
Stożenie wykorzystania mocy produkcyjnych wg wielkości zatrudnienia

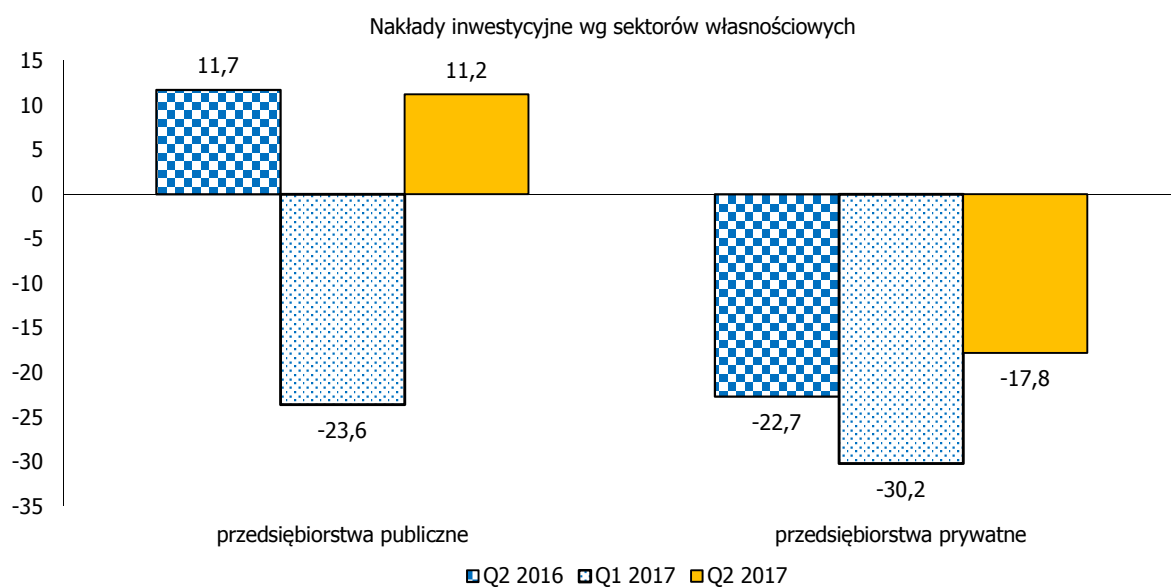
Stożenie wykorzystania mocy produkcyjnych wg rodzajów działalności

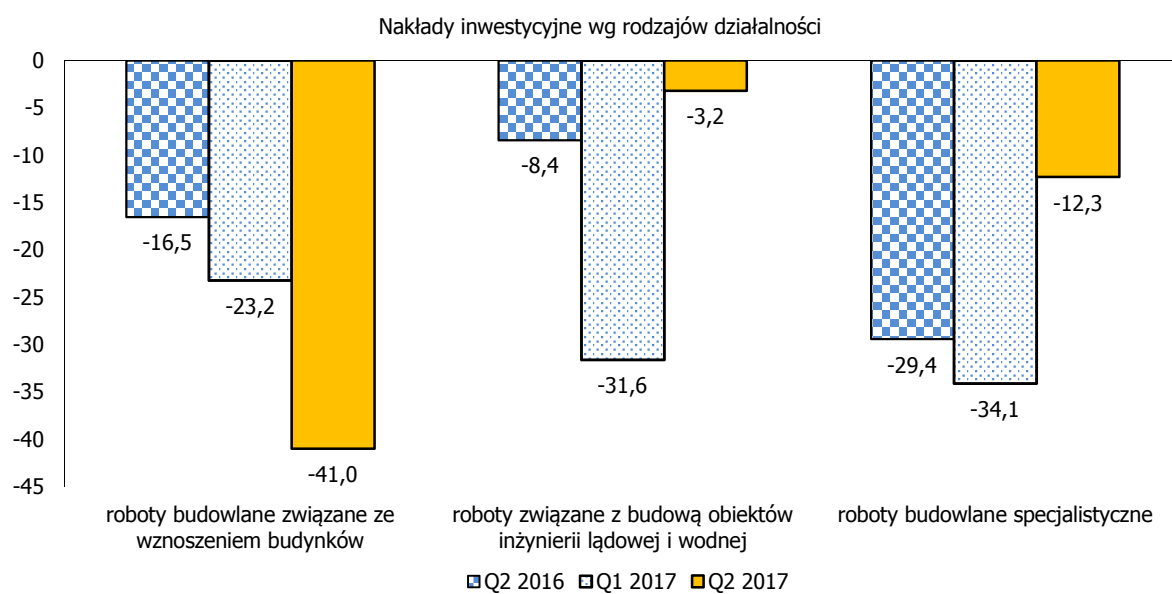
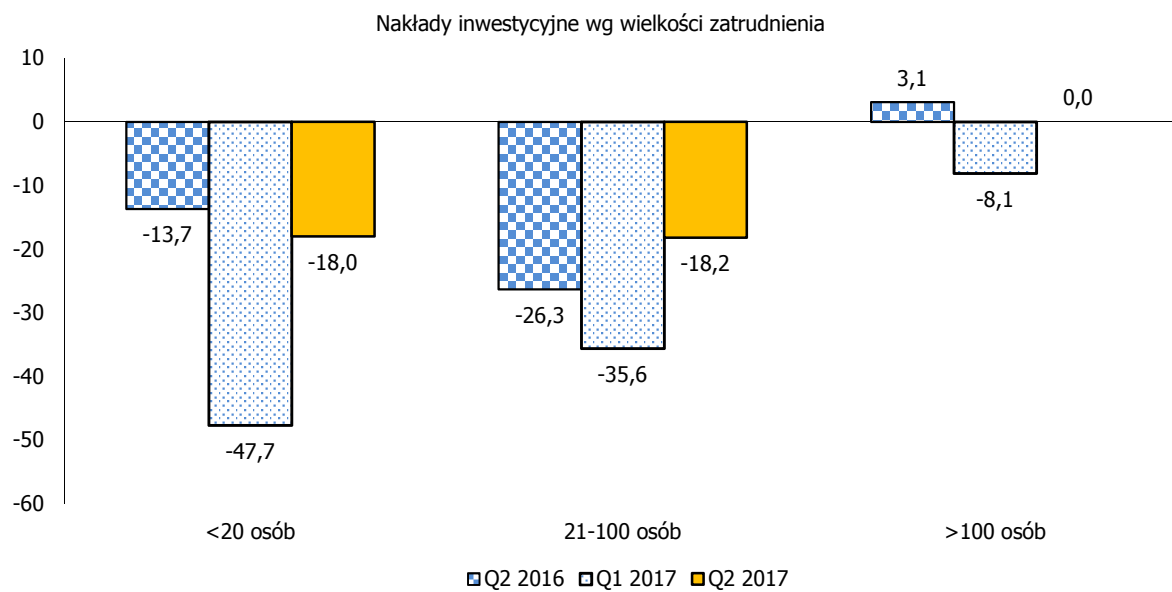

NAKŁADY INWESTYCYJNE

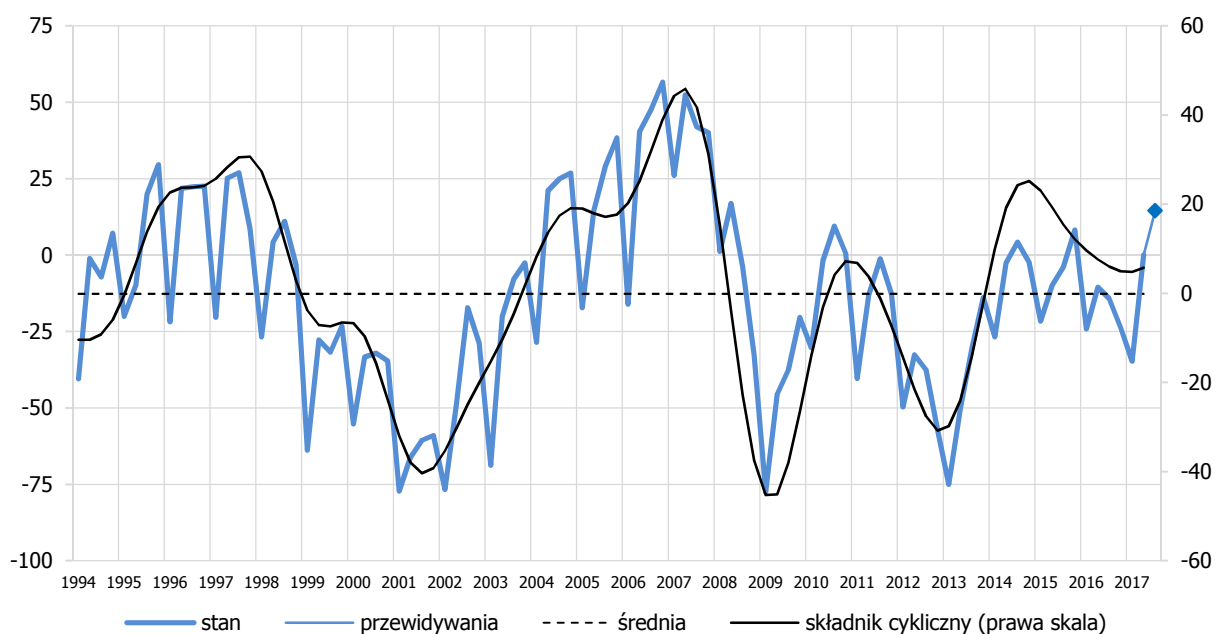

warianty odpowiedzi – odsetki	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	przewidywania
1. wzrost	13,7	11,8	11,8	6,0	14,9	16,3
2. brak zmiany	57,0	62,9	58,6	58,8	57,2	66
3. spadek	29,2	25,3	29,7	35,2	27,9	17,7
saldo (1.-3.)	-15,5	-13,5	-17,9	-29,2	-13,0	-1,4

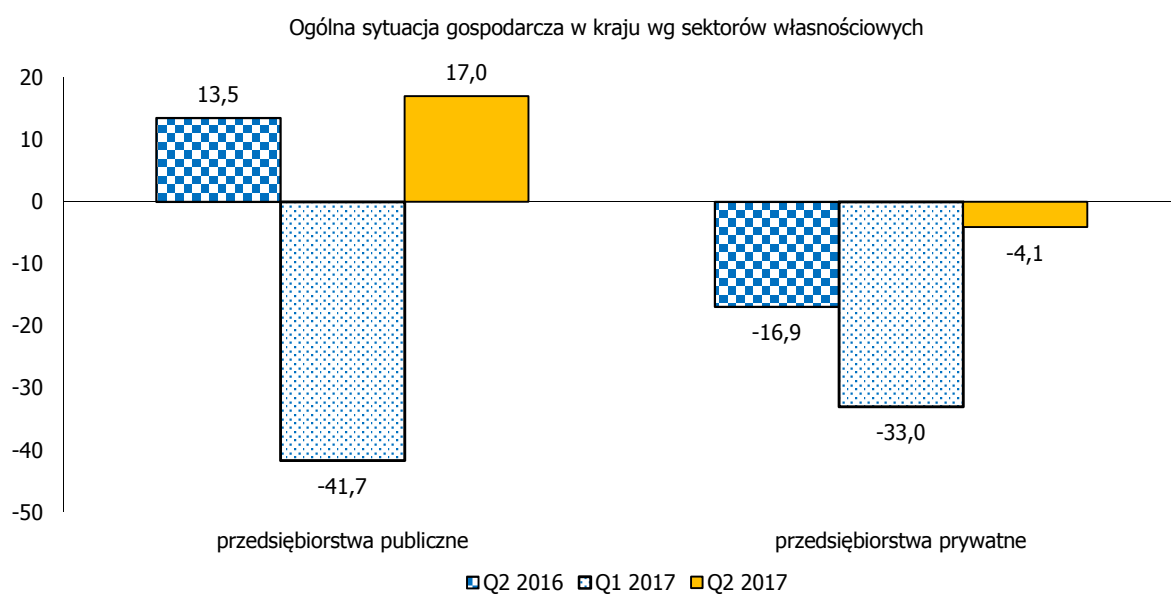

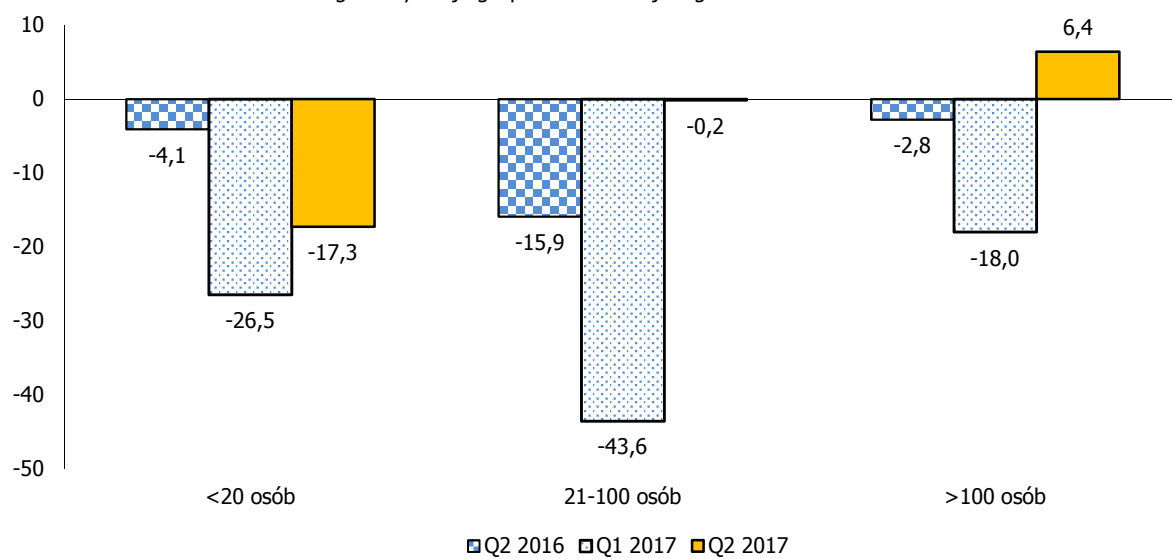
OGÓLNA SYTUACJA GOSPODARCZA W KRAJU

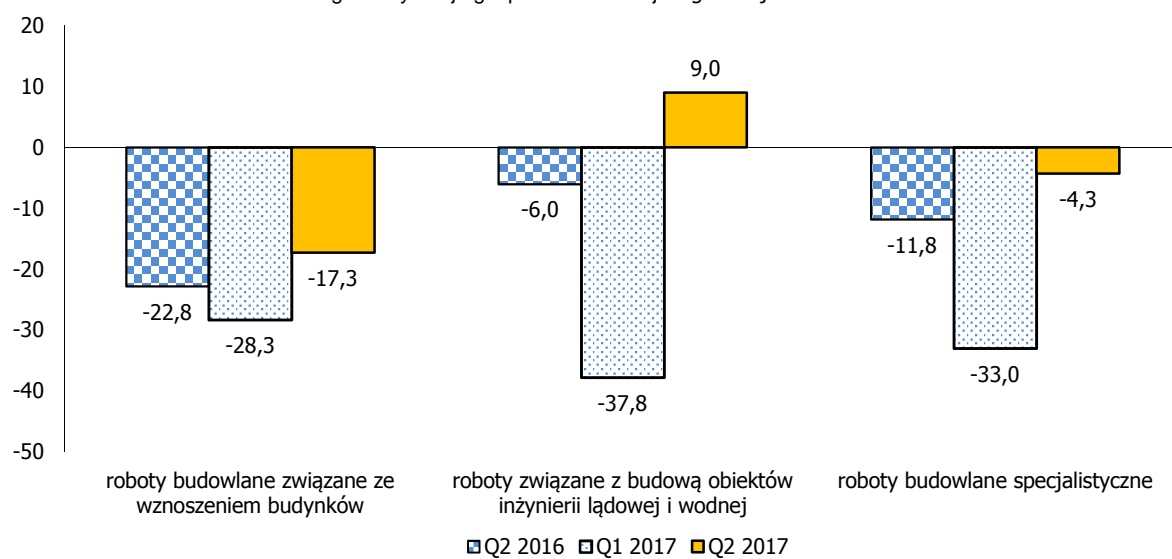
warianty odpowiedzi – odsetki	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	przewidywania
1. poprawa	12,7	12,1	9,0	1,9	17,8	26,8
2. brak zmiany	64,1	61,5	58,3	61,5	64,3	60,9
3. pogorszenie	23,2	26,3	32,7	36,6	17,8	12,3
saldo (1.-3.)	-10,5	-14,2	-23,7	-34,7	0,0	14,5

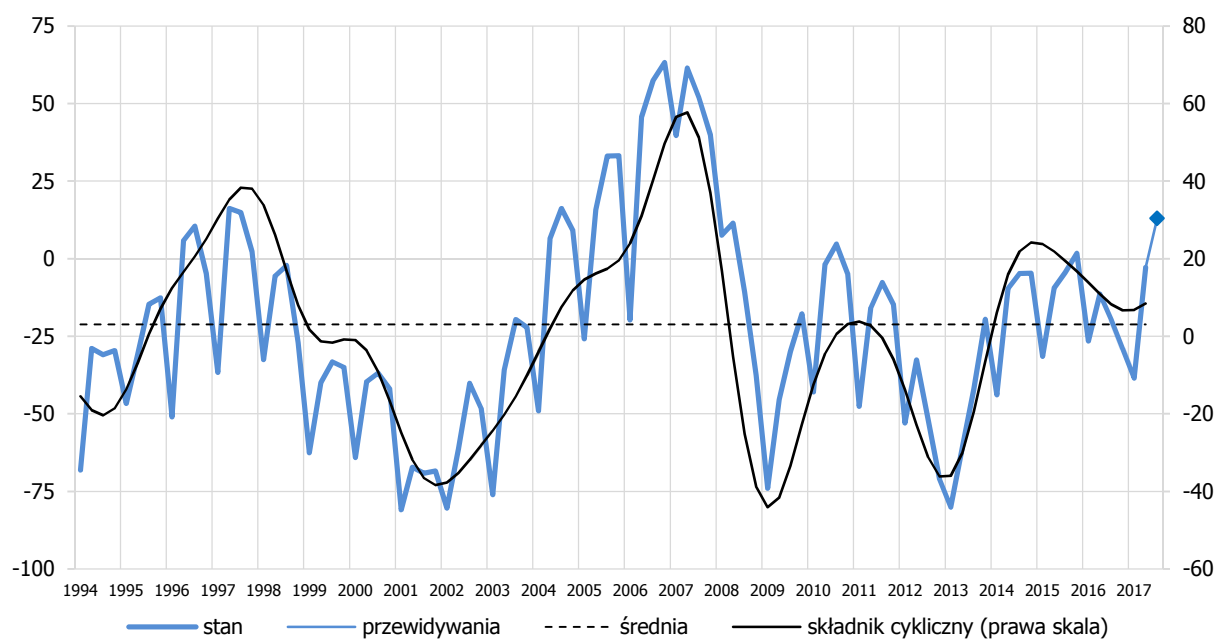
Ogólna sytuacja gospodarcza w kraju wg wielkości zatrudnienia

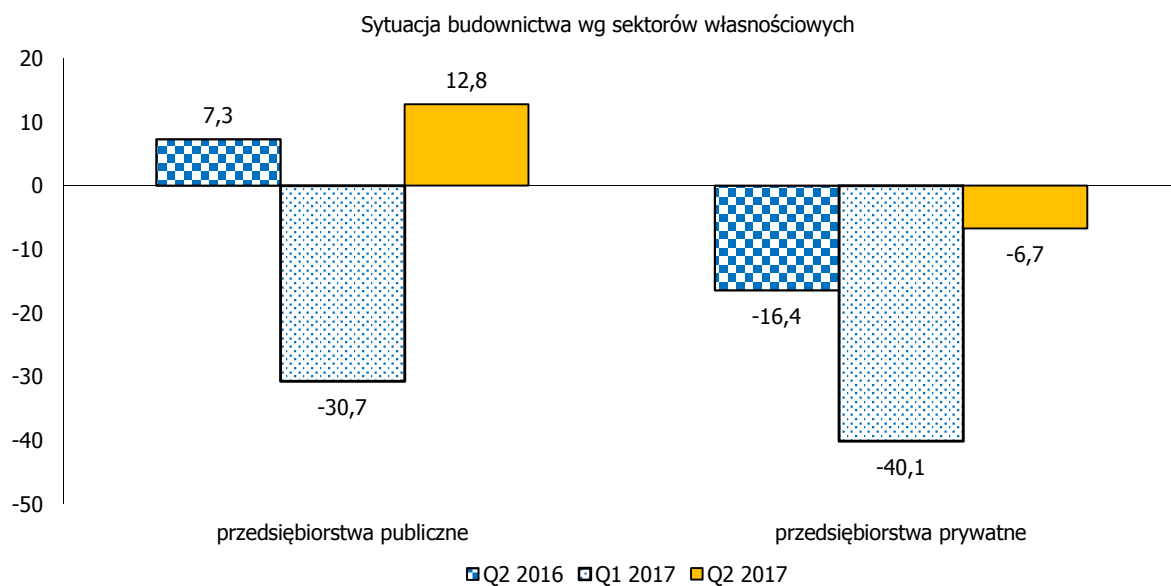
Ogólna sytuacja gospodarcza w kraju wg rodzajów działalności

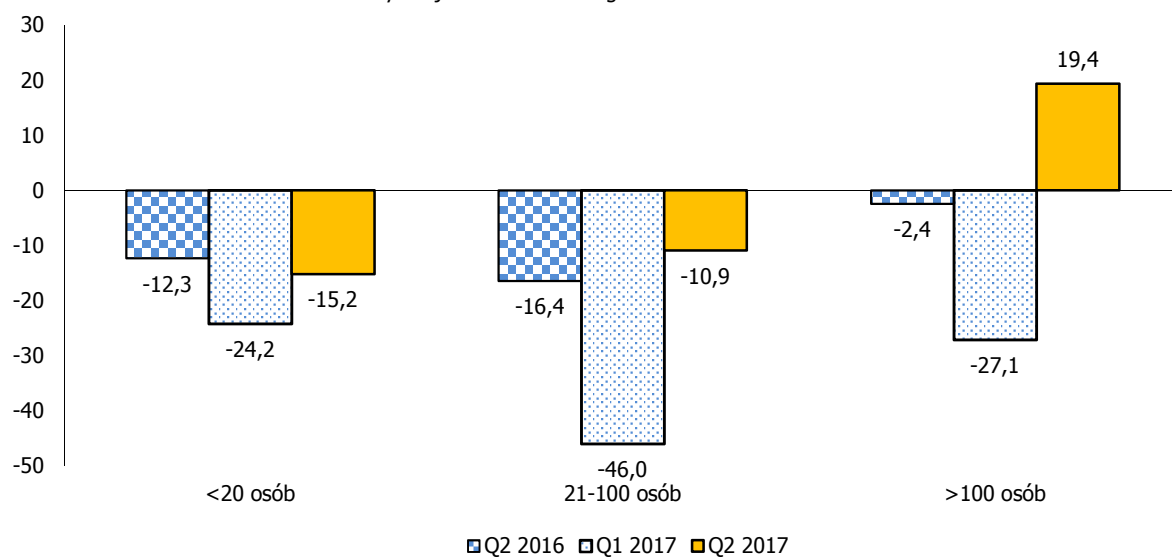
SYTUACJA BUDOWNICTWA

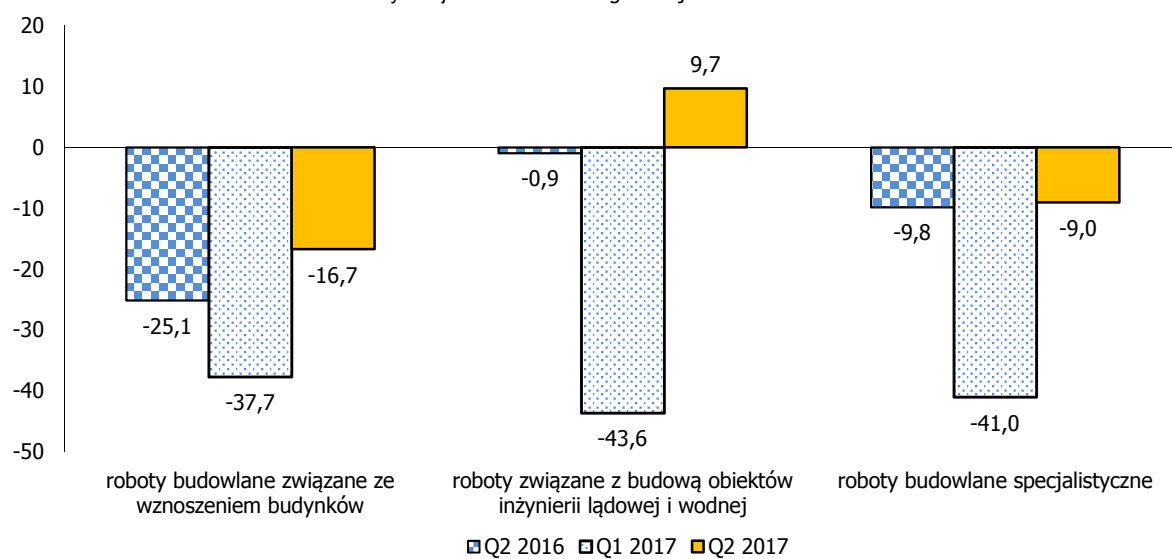
warianty odpowiedzi – odsetki	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	przewidywania
1. poprawa	14,7	11,1	9,5	4,8	20,1	25
2. brak zmiany	59,2	58,2	52,0	52,0	57	63,1
3. pogorszenie	26,2	30,6	38,5	43,3	22,9	12
saldo (1.-3.)	-11,4	-19,5	-29,0	-38,5	-2,8	13,0

Sytuacja budownictwa wg wielkości zatrudnienia

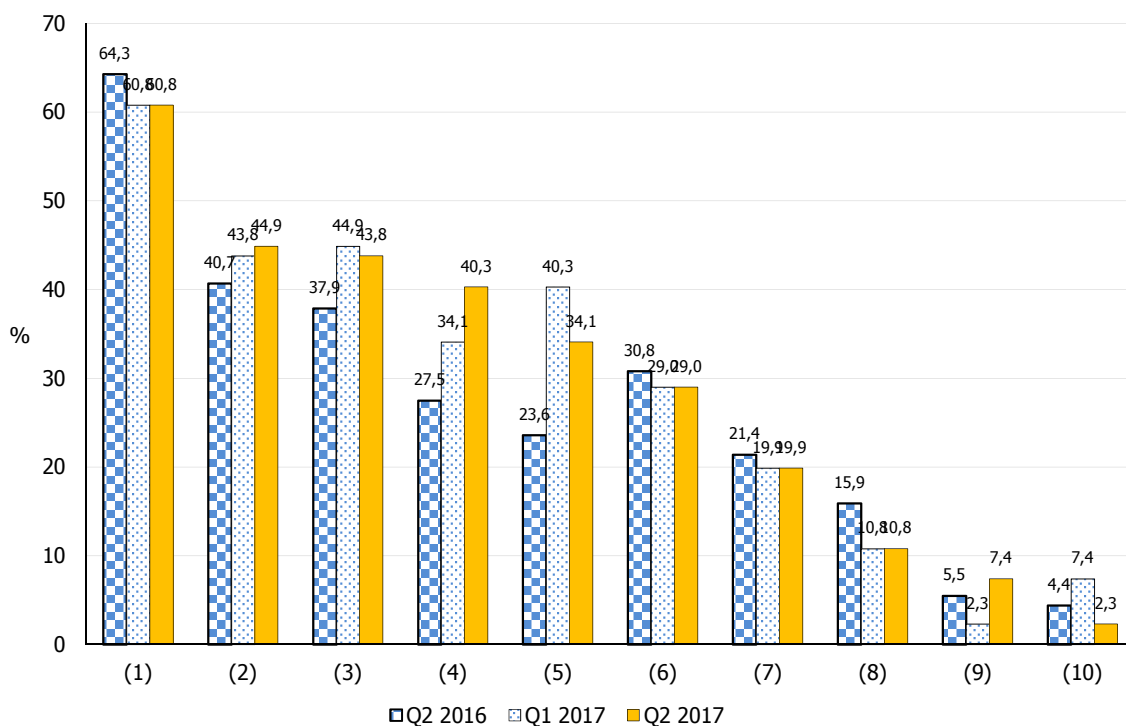

Sytuacja budownictwa wg rodzajów działalności

BARIERY AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ

- (1) konkurencja wewnątrz gałęzi
- (2) obciążenia podatkowe
- (3) niedostateczny popyt
- (4) niestabilność przepisów prawnych
- (5) zatory płatnicze
- (6) niekorzystne warunki pogodowe
- (7) ceny surowców i materiałów
- (8) trudności w uzyskaniu kredytu
- (9) inne
- (10) nie występują

Bariery wg sektorów własnościowych

